

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Biçimbilimsel ve Sözdizimsel Uzatıma İlişkin Öğrenici Farkındalık Düzeyleri*

Seda DEMİR¹ ve Alpaslan OKUR²

• **Geliş Tarihi:** 30.05.2022 • **Kabul Tarihi:** 28.03.2023 • **Yayın Tarihi:** 05.09.2023

Özet

Çalışmanın amacı, dilbilimsel uzatımın Türkçeyi yabancı/ikinci dil olarak öğrenenlerin söylemlerinde biçimbilimsel ve sözdizimsel alanlarda ne şekillerde ortaya çıktığını incelemektir. Dilbilimsel uzatım, söylemde somut veya soyut dil ögesi olarak dilbilimin herhangi bir alanında zaten sağlanmış anlamın veya işlevin tekrarlandığı durumlara işaret eder. Tümcede bu türden ögelerin kullanılmasıyla mevcut unsur sayısında meydana gelen artış, söylemin anlamını veya dilbilimsel yapının işlevini etkilemez veya değiştirmez. Yani söz konusu dilbilimsel olgu edebi, edimbilimsel veya dolaylı söylemde bulunmak gerektiğinde bir takım amaçlara da hizmet edebilmektedir. Araştırma nitel araştırma deseninde ve durum çalışması şeklinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubu B1 düzeyinde Türkçe öğrenen 12 yabancı uyruklu öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan detaylı gözlem ve araştırmacı notları, görüşme soruları ve katılımcılara uygulanan yazılı uygulama üzerinden bir üçgenleme oluşturularak Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin biçimbilim ve söz dizimi alanlarında dilbilimsel uzatım örneklerini tespit edip edemedikleri incelenmiştir. Araştırmada elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Katılımcı cevaplarında biçimbilimsel ve sözdizimsel uzatım alanlarında bazı kavramsal çerçevede yer alan bazı unsurların katılımcı cevaplarında sık ortaya çıktığı gözlenmiştir. Çalışma sonucuna dayanarak dilbilimsel uzatımın yabancı/ikinci dil öğretim süreçlerinde özellikle bilişsel süreçlerde işlenmesi gerekenden daha fazla unsurun söz konusu olduğu söylem örneklerinde sezdirme veya doğrudan öğretimle fark ettirilmesi gereken bir olgu olduğu saptanmıştır.

Anahtar sözcükler: dilbilimsel artıklık, biçimbilimsel uzatım, sözdizimsel uzatım, yabancı/ikinci dil olarak Türkçe öğretimi

* Makale birinci yazarın doktora tezinden üretilmiştir.

¹ Dr., Milli Eğitim Bakanlığı, ORCID ID: 0000-0002-3044-8530, seda.erkoc1@ogr.sakarya.edu.tr

² Prof. Dr. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, ORCID: 0000-0002-2868-063X, aokur@sakarya.edu.tr

Atıf:

Demir, S. ve Okur, A. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde biçimbilimsel ve sözdizimsel uzatıma ilişkin öğrenici farkındalık düzeyleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 59, 141-159. <https://doi.org/10.9779.pauefd.1123297>

Giriş

Dilbilimsel uzatım (linguistic pleonasm) terimi, dilbilimsel artıklık (linguistic redundancy) veya dilsel/dilbilimsel fazlalık (linguistic excess) gibi tercüme edilebilecek şemsiye terimler altında çoğunlukla tekrarlanan veya gereğinden fazla işaretlenip kullanılan dilbilimsel öğeler şeklinde tanımlanmıştır. Yine konunun çalışılmış olduğu İngilizce çalışmalarda ve ilgili literatürde “Linguistic Redundancy” (dilbilimsel artıklık) çoğunlukla “Pleonasm” (uzatım) ile aynı anlamda kullanılsa da aslında çoğunlukla ikincisi birincisinin kapsamına girmektedir. Öyle ki olgunun, özellikle ilgili İngilizce alanyazında uygulamalı dilbilim konusu olarak en başta ses biliminde “Redundancy Rules” “Artıklık kuralları” gibi başlıklar altında hatta anlam bilim ve edim bilim alanlarında detaylı olarak çalışılmış olduğu görülmektedir.

Her ne kadar “fazlalık” veya “artıklık” kavramları, tümce içinde “atıl” veya “tümceden çıkarılması veya kullanılmaması gereken” unsurlara çağrışım yapıyor olsa da çalışmada dilbilimsel anlamda herhangi bir artırım veya artırma unsuruna ilişkin herhangi bir durum, olgu veya artırım unsuruna değinilmemektedir. Özetle, çalışmada da geçen “artıklık” veya “fazlalık” kavramı, konunun detaylı çalışıldığı batı literatüründeki “linguistic redundancy” kavramının tercümesi ve Türkçe karşılığı olarak kullanılmıştır. Yani ifade, söylem içinde herhangi bir unsurun artırılmasına, tümceden çıkarıp kullanılmaması gerektiğine değil, “unsurun işlev veya anlamını zaten yerine getiren başka unsurların somut veya soyut anlamda tümce içinde zaten bulunduğu” türden bir yapıya çekmek için kullanılmaktadır. Türkçe öğretiminde özellikle erken seviyelerde söylemin anlaşılmasını kolaylaştırmak adına anlamı asgari sayıda tümce ögesi ile sağlamak gerektiğinde veya Türkçede 1/1 anlam ifade eden her şeyin silinebileceği göz önünde bulundurulduğunda çalışmada şemsiye terim olarak kullanıldığı haliyle “artıklık” kavramının kullanılması uygun görülmüştür.

Diğer yabancı diller gibi, Türkçe öğrenmek de belirli söylem alanlarında sorunlu hale gelebilir. Özellikle öğrenen adına üretken çaba gerektiren konuşma ve yazma becerileri, Türkçe öğrenen kişi için anlama açısından çeşitli zorluklara neden olabilir. Bu durum çoğu zaman iletilecek mesajın temel dilbilgisel iletişim kaynaklarından daha fazla öge (sesler, biçimbirimler, sözcükler, tümceler, psikolinguistik arka plan bilgisi, vb.) içerdiği noktada ortaya çıkar. İletişim sürecinde daha anlaşılır olabilmek adına söylemdeki her bir dilsel ve anlamsal ögeyi yazılı veya sözlü metne tek tek dahil etmeye ve bunu belirli kurallar çerçevesinde yapmaya çalışmak dil öğrenen kişide söylem üretme ve işitilen söylemin kodunu çözme sürecinde bazı sorunlara yol açabilmektedir. Öğrenilen dilin konuşulduğu ülkede hayatını idame ettirmek, çalışmak veya eğitim görmek (ikinci dil öğrenim bağlamı) gibi hedef dili birinci elden öğrenme gibi durumlar, daha detaylı bilgi verme veya daha iyi anlaşılma, daha profesyonel bir dil becerisi sergileme arzusu ile daha karmaşık ve uzun cümle üretimlerine neden olabilir. Unutulmamalıdır ki dilbilimsel uzatım gerek dilbilimsel gerekse yabancı dil boyutlarında etkili iletişim ve ideal uzunlukta tümce kurma kapsamında bu dili öğrenenlere fark ettirilmesi gereken bir konudur. Bu türden bir farkındalık dil kullanıcılarının kendilerini hedef dilde daha etkili ve daha işlevsel bir şekilde ifade edebilmesine yardımcı olacaktır. Ancak çalışmaya konu olan dilbilimsel durum Türkçe öğretiminde genellikle ya ihmal edilmiş ya da dilbilim çerçevesinde ele alınmamıştır. Araştırmanın ana konusu olan dilbilimsel artıklık ve uzatım konusunun yabancı alanyazında ise uzun süredir tartışılan bir konudur. Olgunun incelenmesi öncelikle dil değişimleri bağlamında başlamış; daha sonra dilbilimsel uzatım ve artıklık olgusu, dilde ekonomi (Martinet, 1960) olgusu ile bağlantılı olarak iki farklı olgu şeklinde daha sık çalışılır hale gelmiştir. Türkçenin özellikle de yabancı olarak öğretimi noktasında dil tipolojisi ve tüm

dilbilimsel alanlar açısından bu konudaki çalışmalara sıklıkla yer vermiş dillerden İngiliz ve Alman dillerine nazaran oldukça farklı alanlarda farklı uzatım türlerine konu olabileceği de düşünülebilir. Nitekim ana dili Türkçe olan kişilerin Türkçeyi sonradan veya yabancı dil olarak öğrenen kişilerle kurdukları iletişimde daha açıklayıcı ve etkin iletişim sağlamak, mesajı eksiksiz iletmek adına uzatım içeren cümleler kurmaları muhtemeldir. Yine bu açıdan ana dili Türkçe olmayan konuşurların da özellikle orta ve ileri seviyelerdeki dil kullanım örneklerinde daha açıklayıcı bilgi sağlamak ve yanlış anlaşılmaktan kaçmak veya eksik konuşuyor gibi görünmemek adına daha dolaylı cümle kurmaya çalışabilecekleri ve dilbilimsel uzatım içeren ifadeler üretebilme ihtimali çalışmaya motivasyon teşkil etmektedir.

Çalışma sırasında, dilbilimsel fazlalık ve uzatımın nasıl ortaya çıktığını tespit etmek için öğrencilerden yazılı ve sözlü söylem örnekleri elde etmek için bir araç olarak üretici dil becerileri kullanılmıştır. Bu açıdan çalışma, becerilere değil uzatıma sahip içerik için analiz edilecek söylem ürünlerine odaklanmaktadır.

Çalışmada üzerinde durulan ve dil öğreniminde varlığının özellikle dilsel girdiyi anlamlandırma ve dille ilgili dilbilimsel süreçlerin kolaylaştırılması noktasında önem arz ettiği düşünülen olgu ilgili Türkçe alanyazında henüz uygulamalı bir şekilde yer bulamamış, yalnızca işleyişine yönelik iki kuramsal bir çalışma ile karşımıza çıkmaktadır (Bkz. Doğan, 2019; Sarı, 2015). Çalışma Türkçe alanyazında neredeyse hiç çalışılmamış oluşu ve uygulamalı bir araştırma makalesi olması özelliği ile alandaki bu boşluğu doldurmayı hedeflemesi açısından önem arz etmektedir.

Alanyazın Taraması, Çalışmanın Kavramsal ve Kuramsal Çerçevesinin Temelleri

Araştırmanın kuramsal çerçevesinin temelini “girdi anlaşılabilirliği” ve “ileti hacmi” oluşturmaktadır. Bu noktada Krashen’in gibi dil öğrenim süreçlerindeki kuramları ve Grice’in edimbilime yönelik kuram ve ilkeleri önemlidir. Yabancı dil öğreniminde iletişim boyutunda en önemli unsurun girdi olduğu söylenebilir. Uzun yıllardır özellikle İngilizcenin yabancı veya ikinci dil olarak öğretimine yönelik alanyazında da dikkati çekeceği gibi son dönem kuramcılarının çoğu bu olgu üzerinde durmuşlardır. Ancak dilbilimsel uzatım kavramının dilsel girdi ile oldukça yakından ilişkili olduğunu ifade etmekte yarar vardır. Çalışma kapsamındaki verilerle hareket eden araştırmacıya göre ele alınacak uzatım kavramının kavramsal anlamda dilsel girdi ile doğrudan ilişkisi vardır. Öyle ki ileti hacmindeki yoğunluk veya azlık söylemin anlaşılmasına doğrudan etki eden faktörlerden biridir. Söz konusu olgunun ortaya çıkış mantığının dilsel girdi ile ilişkisini en iyi özetleyen kuramların sahipleri Krashen ve Grice’dir. “Öğrencilerin maruz kaldığı, hedef dile ait herhangi bir söylem veya metin” yabancı dil öğrenimi sürecinde ‘girdi’ olarak kabul edilir (Oh, 2001, s. 69). Girdi yabancı dil öğrenim sürecinde öğrenen kişinin dile yönelik çıkarımları ve bilinç altı dahil olmak üzere hedef dile ait tüm öğrenmelerinin kaynağıdır. Öyle ki girdi, kültürel meseleyle ilgili anadil konuşucularının davranış örüntülerine yönelik bilgi bile taşıyabilir, genelleşmiş sosyal tepki, mimik, işaret, ima vs. gibi.

Krashen’in Anlaşılır Girdi Kuramı: Krashen (1981) ana dili edinimi sürecinde söz konusu olan bilinçaltı edinim süreçleri ile özellikle yabancı dilin öğretiminde yetişkinlerin yabancı dil geliştirmelerinde öne çıkan amaçlı öğrenim arasında bir ayırım yapmıştır. Krashen’in Denetleme Varsayımı’na göre, öğrenim, üretimin doğruluğunu denetlemeye yarar, öğrenim sürecinde yabancı dil bilgisi gelişmez. Oysa ikinci dil ediniminin koşulu, zihnin bilinçaltı süreçlerde anlaşılır girdiden dil bilgisi kurallarını özümsemesidir. Ayrıca, özellikle başlangıç düzeyinde yabancı dil eğitimini etkileyen en önemli etken anlaşılabilir girdidir (Krashen, 1981) Yabancı dil öğretiminde başarı açısından anlaşılabilir girdi ile kavrama arasında doğrudan ilişki vardır. Anlaşılabilir girdi olarak kabul edilen maruz

kalınan dil malzemesinin niteliği kadar niceliği de önemlidir ve genellikle “yabancı dil eğitiminde, zengin anlaşılabilir girdi sağlama konusu göz ardı edilip, dilin öğelerini öğretmeye yönelik çalışmalar ön plana çıktığı için gerekli verim alınmamaktadır” (Ellis, 1997).

Krashen’ın Girdi Kuramını, öğrencilerin söylemi nasıl işlemediklerini araştıran çalışmalar izlemiştir. Etkileşim Kuramı çerçevesinde, yabancı dil öğreniminin karşılıklı konuşmayı içeren etkileşim ile gerçekleştiği ileri sürülür. Etkileşim sürecinde girdinin nasıl anlaşılabilir kılındığı önem taşır. Örneğin ikinci dil öğrenimi ile ilgili kuramlardan örnek vermek gerekirse; hedef dil öğrencileri karşından duydukları dilsel biçimlerin yalınlaştırılmasından çok, ana dili konuşurları ile etkili iletişim kurmaya ihtiyaç duyarlar. “Ana dili konuşurları ise konuşmalarını ikinci dil öğrencilerinin konuşmalarına göre biçimlendirirler. Karşılıklı konuşma sırasındaki etkileşimsel değişimler (interactional modifications) anlaşılır girdi sağlar; anlaşılır girdi ise edinimi olanaklı kılar” (Long, 1985, s. 377-393’den akt. Peçenek, 2014, s. 14).

Dil öğreniminin daha çok kullanım yani edimbilimsel boyutunu ilgilendiren özellikler hakkında Grice’ın (1975) iletişim ilkelerine de bu noktada değinecek olursak;

1. Doğruluk kriteri açısından girdinin kalitesi yani önemi
2. Bilgilendiricilik kriteri açısından içerdiği bilgi miktarı
3. Konuya bağlantılı olma kriteri açısından mantıksal yakınlığı

4. Net ve anlaşılabilirliği açısından ifade ediliş tarzı önem arz etmektedir. Bu noktada dilbilimsel uzatım ve artıklığın bu dört kriteri de ilgilendirdiği düşünülebilir. Şöyle ki; yabancı dilde oluşturulan söylemin içerdiği bilgi iletişim açısından ne kadar önem ifade etmektedir?

1. Zihinde işleme süreçlerinde önem arz eden bilgi diğerlerinden daha önce ve seçerek algılanır. 2. Söylemin içerdiği bilgi miktarı, mesajın anlaşılmasını güçleştirecek kadar kalabalık sayıda öge içermesi iletişimin etkin gerçekleşmesi açısından zorluk yaratabilir. 3. Konuyla tam olarak ilgisi olmayan ifadeler veya mesajda dolaylılık dinleyen için de ruhdilbilimsel süreçlerde kopukluk yaratabilir. 4. Konunun konuşma ortamına ve konuşulan kişiye karşı ifade ediliş şekli, stil yani üslup iletişimde seçilen sözcükler ve hitap açısından kilit noktalardan biridir. İşte bu konuların hepsi dilbilimsel artıklığı miktar, önem, yakınlık ve üslup seviyesinde ilgilendiren konulardır.

Yabancı/ikinci dil öğretiminde ileti hacmi ve kalitesi anlamında dilbilimsel uzatımı etkileyen bir faktör olarak girdiye ilişkin tüm bu bilgilerden hareketle dilbilimsel alanlardan biçimbilimsel ve sözdizimsel uzatım örnekleri çalışmanın genel kavramsal çerçevesi olarak belirlenmiş, her iki alandaki uzatım türleri ele alınmaya çalışılmıştır. Çalışmada, dilin arayüzü ve ses boyutunda ortaya çıkan dilbilimsel uzatım türleri fiziksel nitelik kabul edilerek nicel olarak nitelendirilmiştir. Bu anlamda bir olgu olarak dilin nicel yani bilişsel süreçler dışında dilin konuşulduğu fiziksel ortama yazı veya ses olarak yansıyan kısımlarından biçimbirimler ve sözlükbirimler çalışmanın odaklandığı öğeleri oluşturmaktadır. Biçimbilimsel uzatım, sözcüğün içinde ek yığılması gibi bazı art zamanlı gelişimlere veya bir kez işaretlenmiş anlamın sözcük içinde başka bir biçim birim ile yedinden işaretlenmiş olması gibi durumları ifade etmektedir. Söz dizimsel uzatım ise daha çok ileti hacminde, tümce boyutunda işlevsel veya anlamsal bakımdan mecburi bir kullanımı olmadığı veya asgari anlam sağlandığı halde anlamı çeşitli yönlerden desteklemek amaçlı kullanılan öge kullanımına işaret etmektedir.

Biçimbilimsel Uzatım

Biçimbilimsel olanlar daha çok biçimbirimlerin sözcük yapısında neden olduğu türden uzatımlardır. Dilin sesbirim seviyesinden sonra sözcükler en küçük yapı birimini teşkil ettiğinden bundan sonraki artıklık türleri alan yazında uzatım olarak ele alınmaktadır. Çünkü artık bir birim olarak sözcükler çekim ve yapım eki almış halleriyle başlı başına anlam ifade eden ögeler ve dilbilimsel birimler olarak karşımıza çıkar. Biçimbilimsel anlamda büküm ve çekim bazen eşzamanlı bazen de artzamanlı uzatıma neden olabilir. Bu durum çoğunlukla dilin zaman içinde geçirdiği kullanım ve ağız özelliklerinin bir sonucudur.

Zaman içinde ortaya çıkan değişiklikler yani eşzamandalık olayının ortaya çıkmasının dilbilgisel bağlamda birçok nedeni bulunmaktadır. Her biri dilin gelişip değişmesiyle doğrudan ilgili olsa da bunlar dilbilgiselleşme, sözcük yapımı ve sözlükselleşme, fonosemantik başkalaşma, ek kalıplaşması ve anlam olaylarıdır. Eşzamanlı yapıların ortaya çıkış nedeni çoğunlukla dilin değişiminin oldukça dinamik bir süreç olmasındandır. Elbette bu süreç bunlardan başka nedenlere de dayanabilir. Temelde dilin değişip gelişmesini sağlayan, böylece biçim(birim), sözcük ve anlam boyutundaki değişimlere neden olan her türlü etken, dolaylı da olsa eşzamandalığın ortaya çıkmasını sağlayabilir (Hirik, 2017). Örneğin, uzatımı ortaya çıkaran eşzamandalık kaynaklı nedenler arasında dilin kendi sistematığı veya dinamiklerine bağlı olarak ortaya çıkan bazı etmenleri Sarı (2015a),

- (a) bir sözlüksel unsurun bir anlamsal bileşenini vurgulama,
- (b) anlatımı pekiştirme ve güçlendirme,
- (c) anlatımdaki çeşitli eksiklikleri giderme,
- (d) iletinin anlamsal kaybını engelleme ve
- (e) işlevselliği azalmış bazı işaretleyicilerin anlamsal içeriklerinin yeniden işaretlemesi ihtiyacı gibi durumlarla tanımlamaktadır.

Artzamanlı bakış açısından, dildeki değişimin bir ürünü olan “dilbilgiselleşme”, genel olarak sözlükbirimlerin ve bazı dilsel yapıların başka biçimbirime dönüşmesi olarak tanımlanmaktadır. Zaman içerisinde belli şartlarda ve oranlarda değişime uğrayan isim ve fiil gibi kimi bağımsız biçimbirimler uzun bir süreç sonunda zaman eki/kipi, durum eki, yardımcı fiil, edat, bağlaç vb. olarak yeni dilbilgisel işlevler üstlenmek suretiyle semantik altyapıları morfolojik veya leksikal unsurlarla doldurma yoluna giderler. Bir yandan bir tür fosilleşme sayılan bu oluşum meydana gelirken öte yandan aynı ad ve eylemler çoğunlukla bağımsız olarak esas işlevlerini de devam ettirmektedirler (Demirci, 2008).

Örneğin, Öner'e göre -dır eki Eski Türkçe tur- fiilinin temel anlamdan yan anlama doğru dönüşümünü şöyle göstermiştir: “1. bulunmak, var olmak; 2. yaşamak; 3. kalkmak; 4. durmak, ayakta durmak; 5. hareketsiz kalmak, stop etmek”. Bununla birlikte Öner, tarihi ve çağdaş Türk lehçelerinde ekin turur > durur > -dur/ -dür > -dır / -dir > -dı / -di > -d / -t şeklindeki gelişimini de tanımlamıştır (Öner, 2016, s. 9). Vardar (2002, s. 72) ise dilbilgiselleşmeyi dilin evrim süreci içinde bir sözlükbirimin biçimbirime dönüşmesi olarak tanımlamaktadır. Bu durumda günümüz Türkçesinde vurgu amaçlı kullanılan ekfiil günlük dilde çoğu zaman telafuz edilmemektedir, biçimbilimsel boyutta uzatım olduğu düşünülebilir:

“Ali çok çalışkan bir genç(tir).”

“Ankara kışın çok soğuk(tur)” gibi.

Bunlara ek olarak dilbilimsel uzatım içeren bazı klişeleşmiş kullanımlar da vardır bu türden kullanımların uzatım içerdiği günlük ifadeler içinde hissedilmeyebilir (Sornicola 2006, s. 400). Bu örneklerde eşzamandalığın etkisi söz konusu olabilir. Daha çok belirli biçimbirimlerin gereğinden fazla aynı türden biçimbirim ile işaretlenmiş olması ile ortaya çıkarlar. Örneğin;

Arapça çokluk vezinlerine göre oluşmuş evrak, elbise, fukara gibi yapıların veya yine Arapça ât eki ile çokluğu işaretlenmiş inşaat, teşkilat, meşrubat gibi sözcükbiçimlerin Türkçede kök sözlükbirim hâlini alarak +LAR ile tekrar çoğul işaretlemelerinin yapılması, artzamanlı uzatıma birer örnektir. Benzer olarak Eski Türkçe çokluk eki +an da, Türkiye Türkçesinde oğlan şeklinde sözlükselleşmiş olarak yer almaktadır ve oğlanlar sözcükbiçiminde artzamanlı gelişmelere bağlı bir uzatımdan söz edilebilir (Sarı, 2015a).

Adından da anlaşılacağı gibi ek yığılması bir sözlükbirimin dilbilimsel bir kriter açısından birden fazla kez işaretlenmesi yani aynı göreve sahip olan eklerden birden fazla taşınmasıdır. Türkçede dilbilimsel artıklık veya dilbilimsel uzatım ile ilgili neredeyse yok denecek kadar az sayıda çalışma bulunsa da biçimbilimsel boyutta artıklık veya uzatım olarak çalışılmış olduğunu düşüneneğimiz bu konu ek yığılması etrafında odaklanmıştır.

Ek yığılmasının sebebi, sözcüğün köküne ya da gövdesine getirilmiş olan ilk ekin anlamını zamanla kaybetmesi, anlam kaymasına uğraması ya da anlamının unutulmasıdır. Aynı anlam ve görevdeki eklerin, belli bir köke getirilmesi sonucu ortaya çıkar. Örnek vermek gerekirse: "çaydanlık": çay+dan+lık (köke gelen -dan eki Farsça bir ektir ve Türkçedeki +lık eki ile aynı görevdedir. Yani "çaydan" sözcüğü zaten "çaylık" anlamındadır. Zamanla bu sözcük sözlükselleşmiş ve de bunun yanına bir adet "+lık" eki yerleştirilmiştir. Böylece bir ek yığılması oluşmuştur. Vardar (2002, s.185) sözlükselleşmeyi ("Alm. Lexikalisierung, Fr. lexicalisation, İng. lexicalisation), dilbilgisel bir birimin sözlüksel bir birime dönüşmesi" olarak tanımlar. O halde dilbilgiselleşme ve sözlükselleşme arasında her ikisinin de uzatıma neden oldukları doğrultusunda bir bağlantı kurulabilir.

Türetme özelliğini yitirmiş ekler artzamanlı süreçte eklerin uzatıma neden olmasını sağlayan faktörlerdendir. Ekin taşıdığı anlamı artık taşıyamıyor halde eklenildiği kök veya gövdeyle tek vücut olarak kullanılır hale gelmiş olması, söz konusu ekin mevcut sözlükbirime fazladan bir içerik veya işlev yüklememesi durumu ise sözlükselleşme olarak tanımlanan süreci meydana getirmektedir. Özetle sözlükselleşmede, herhangi diğer bir unsur ile bağlantısı olmayan sözlükbirimler artzamanlı olarak anlamlarında bazı değişimlere yer vererek bağımlı unsur haline gelebilirler.

O halde;

- Çoğul ekinin artzamanlı sözlükselleşmesine dayalı kullanımı: *evraklar, fukaralar*
- Sayı sıfatlarından ve niteleyici yapılardan sonra gelen isimlere çoğul eki getirilmesinden kaynaklı: *üç arkadaşlar, pek çok kişiler*
- Meslek veya uğraş isimlerine +cx, +cx eklerinin getirilmesinden kaynaklı: *çerçici*
- Tekil kullanılması gereken nesnenin belirsizlik bildirmek amaçlı çoğul kullanılması: *"Sırtlarımı ovar mısın? Boyunlarım tutuluyor."* *"Oralarda bir yerlerde"* *"Havalar ısındı"* gibi unsurlarda göze çarpmaktadır.
- Sözcükbirim içinde kullanımına aslında hiç gerek olmayan çoğul ekinin de yine eşzamandalık ve diğer dillerden tercüme gibi unsurların etkisi ile uzatıma neden olduğu günlük ifadeler içinde oldukça açık bir şekilde görülebilir:

Selamlaşma, uğurlama veya iyi dilek iletme gibi sosyal bağlamlar da +LAR uzatımının ortaya çıktığı diğer ileti türlerine sebep olabilir. Öyle ki günaydınlar, merhabalar, iyi akşamlar, hayırlı sabahlar, selamlar, iyi yolculuklar, iyi dinlenmeler gibi çeşitli selamlama/karşılama/iyi dilek iletme işlevine sahip yapılar bir çokluk işaretlemez. Buradaki kullanım da pragmatik sebepler dolayısıyladır ve iyi X-ler şablonu içerisinde X, herhangi bir durum veya hareketi karşılayabilir (Sarı, 2015a).

- “kendi” sözcüğü ve iyelik işaretçileri de dilbilimsel uzatıma neden olabilir: “Kendisi geldi; biz çağırmadık.” veya “Ötekisi berikisi ne varsa al gel!” gibi.
- “öncekisi, sonrakisi, yukarısı, aşağısı” gibi ifadelerdeki işaretçiler de artıklık teşkil eder: Örneğin; “Eski Türkçe +gArU ekinin sözlükselleşmesiyle (Sarı, 2015) ortaya çıkan ifadelere eklenen başka işaretçiler de uzatıma neden olabilir. Üçüncü tekil kişi iyelik eki eklenildiği bağlamda herhangi bir ilave anlama işaret etmemektedir.

Sözdizimsel Uzatım

Aslında her doğal dilde olduğu gibi gramer kuralları veya dilbilgisi-sözdizim kuralları olarak kabul edilen kuralların aynı zamanda artıklık kuralları olduğu da düşünülebilir. Çünkü sözdizim, gerekli ögenin olması gereken yerde olduğunda doğru kullanıma sahip olduğunu düşünür. Bu da söylem içindeki sözcük grubu içinden çıkarıldığında anlamda herhangi bir kayba, değişime, genişleme ve daralmaya neden olmayan ögelerin artık olduğu anlamına gelir:

- “Ne söylediğini kendi kulaklarımla duydum.”
- “Arada nüans farkı var.”
- “Aslında onu sevmiyorum değil.”
- “Bu karanlık gecede nereye gidiyorsun?”
- “Yeşil renkli bluzümü giyeceğim.”

Türkçede bu konu anlatım bozuklukları veya cümle analizleri başlığı altında inceleniyor olsa da bu konular aslında dilbilimsel boyutta geniş alana yayılan bu konunun yalnızca cümle ögeleri düzeyinde incelenen halidir.

Sözdizimsel yapı ve belirteçler, öznenin çoğul olduğu bilgisini elde etmenin birkaç yolunu sunar. Bu fazlalık, metinde doğal olarak mevcut olduğu ölçüde okumaya katkıda bulunur ve okuyucuların metnin mesajını verimli bir şekilde almasına izin verir (Horning, 1982).

- Ek yığılmasından farklı olarak tek bir söylem içinde aynı anlambilimsel özelliğe tekabül eden anlambirimleri bulunabilir. Örneğin; “Bir dakika! Şimdi geliyorum.” Bu ifade de hem eylemin oluş anına vurgu yapan “şimdi” sözcüğü kullanılmıştır hem de kip şimdiki zamanı işaret etmektedir. “Biz eskiden Ankara’da Karanfil Sokak’ta otururduk” cümlesinde “otururduk” şeklindeki fiil çekim ve kipi “eskiden” sözcüğünün kullanımını cümlenin öz kullanımı açısından gerekli kılmamaktadır. Söz konusu anlamı farklı açıdan destekliyor ve genişletiyor olsa da biri sözlükbirim biri biçimbilim temelli iki öge aynı anlama hizmet eder durumdadır ve sözlükbirim temelli öge artıklık yaratmaktadır. “O benim kedim” ifadesinde de hem aitlik eki hem de benim sözcüğü aynı artıklığı yansıtmaktadır.

- “Velev ki...” “şayet”, eğer” .....-dxğx takdirde” gibi ifadeler de artıklık içerir. Çünkü yalnızca eylemin sonuna şart kipi getirilerek bu ifadelerin kullanımı ortadan kaldırılabılır:

“Şayet senin için de uygunsuzsa kalkalım.” > “Senin için uygunsuzsa kalkalım”

“Bugün kar yağdığı takdirde yolculuğu iptal ederiz.” > “Kar yağarsa yolculuğu iptal ederiz.” gibi.

- Artıklık türlerinden uzatıma uğramış bir söylemde “.....olan, ... kadar, ... -x doğru” gibi ifadeler ve -ecek, -acak ile gerçekleştirilen ifadelerin kullanımı da elzem değildir.

“Üç tane şeker verir misin? > “Üç şeker verir misin?”

“Buraya kadar gelmene gerek yoktu.” > “Buraya gelmene gerek yoktu.”

“Sen pazara doğru yavaş yavaş yürü; ben geliyorum” > “Sen pazara yavaş yavaş yürü; ben geliyorum.”

“Yakacak odun paramız kalmadı”. > “Odunumuz kalmadı” veya “Yakacağımız kalmadı”.

- Günlük ifadelerde yalnızca bir kullanım geleceği olarak sözdizimi içinde kullanılan dolgu sözcükleri vardır: anlamı kuvvetlendirmek için kullanılan “cidden” ve “resmen” ifadeleri gibi. Bu sözcükler çıkarıldıkları takdirde ciddi bir vurgu ve anlam kaybına neden olmazlar:

“Cidden buna inanıyor musun?” “Buna inanıyor musun?” veya “Resmen Ahmet’le çıkıyoruz!” > “Ahmet’le çıkıyoruz!” gibi.

- “Değil” olumsuzunun olumsuz çekimlenmiş bir fiili takiben kullanımı da uzatım olarak kabul edilebilecek durumlar ortaya çıkarabilir ve bu kullanımlarda özellikle İngiliz Dili’nden Türkçeye yapılan çevirilerin etkisi olduğu düşünülebilir:

“Onu sevmediğimden değil ama ...” > “Onu sevmiyor değilim ama...” > “Onu seviyorum ama...” gibi.

“Burada yanlış giden bir şey yok değil ama görmemiş gibi davranıyorum haberin olsun!” > “Burada yanlış giden bir şey var ama...”

- “Hiç” edatının kullanımı da uzatım olarak kabul edilecek örnekler doğurabilir :

“Burada hiç silah istemiyorum” > “Burada silah istemiyorum”.

Bu iki cümle arasında hiçlik anlamının kullanımı herhangi bir farka neden olmayacaktır. İstenmeyen ögenin “hiç” ile vurgulanmasına gerek olmadığı açıktır.

- Kısaltmaların yanlış Kullanılmasından Kaynaklanan Uzatım: Aslında söylem bünyesine bakıldığında öge sayısında bir artıma neden oluşu ve anlamı karmaşıklaştırma yönünde etkilemesi ile akronim yani kısaltmaların yanlış kullanılması da dilbilimsel uzatıma neden olmaktadır. Akronim yani kısaltmalara günlük hayat içinde oldukça sık karşılaşılabılır ve çoğunun anlamı ekseriyetle bilinir. İkinci dil olarak Türkçe öğrenenlerin de günlük hayatlarını aksama olmadan idame ettirebilmeleri için yaşadıkları bölge veya sistematik uygulamalarla ilgili akronimlere hakim olmaları gerekmektedir. Ancak eğer akronimin açılımı bilinmiyor veya am olarak hatırlanamıyorsa şu türden kullanımlara şahit olunması oldukça doğaldır:

“Bu yıl KPSS sınavına girmeyi planlıyorum.”

“Pardon! İDO otobüsleri hangi İskeleden kalkıyor acaba?”

“Haberlerde izledim. TBMM Meclisi bu konuyla ilgili olarak yarın toplanıyormuş.”

- Geçişli-Geçişsiz Fiilerin Kullanımlarından Kaynaklanan Uzatım: Türkçede çatı kurallarına göre nesne alması gerken veya alabilen fiillere geçişli fiiller denir. Ancak yine kullanım hatalarından kaynaklı nesne almaması gereken bir fiile nesne getirme gibi bazı durumlar ortaya çıkar. Şöyle ki;

“Bugün çok yol yürüdüm, yorulduum”. >> Zaten yürüme eylemi yolda gerçekleştirilir.

“Yemek yedin mi?” >> Saying "Have you eaten?" That would be sufficient and economical.

Yöntem

Araştırma nitel araştırma deseni ile hazırlanmıştır ve bir durum çalışmasıdır. Durum çalışmalarının en sık tercih edildiği türden çalışmaların başında ise dil öğrenimi, anadil ve ikinci dil edinimi ve öğretmen eğitimi araştırmaları gelir (Paker, 2015, s. 119).

Bu çalışmada veri sağlamanın yollarından biri olarak veri çeşitlendirmesi (üçgenleme) kullanılmıştır. Üçgenlemeyi sağlamak için,

- katılımcıların uzatım bilgilerini yazılı olarak yansıtılmalarını sağlayan yazılı uygulamalar,
- yazılı uygulamanın hemen ardından yapılan yine yazılı uygulamadaki katılımcı cevaplarına ilişkin yarı yapılandırılmış sorulara dayalı olarak gerçekleştirilen görüşme
- bu iki aşamada yazılı olmayan veriyi diğer bazı ortam unsurlarını betimlemek için araştırmacı tarafından doldurulan yarı yapılandırılmış gözlem formları ile alan notları kullanılmıştır.

Yazılı uygulama formları araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Bunun nedenlerinin başında öncelikle dilbilimsel uzatım olgusunun Türkçe alanyazında bakir bir konu oluşu, ana dili veya yabancı/ikinci dil olarak Türkçe öğretimi alanında dilbilimin herhangi bir alanına özgü bir şekilde hazırlanmış bir çalışmanın olmayışı, dolayısıyla konuyla ilgili herhangi bir ölçek mevcut olmaması gelmektedir. Uygulamada öğrencilerin söz konusu olguya ilişkin farkındalık düzeylerine ilişkin veri elde etmek adına Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen kişilerin söylem örneklerini inceleme; hatta bazı söylemlerdeki dilbilimsel uzatımı tespit edebilme yetilerine başvurulmuştur. Oluşturulan kavramsal çerçeve ve hazırlanan dilbilimsel tasnifin uygunluğu konusunda uzman görüşleri alınarak yazılı uygulama hazır hale getirilmiştir.

Araştırma Soruları

Bu araştırmanın temel sorusu yabancı/ikinci dil olarak Türkçe öğrenenlerin özellikle söylemlerinde biçimbilimsel ve sözdizimsel alanda uzatım örneklerinin ne şekilde ortaya çıktığını belirlemektir. Çalışmanın ikincil amacı ise, olgunun yabancı dil olarak Türkçe öğrenmede yarattığı olumsuz izlenimin aksine anlamı güçlendirmek, belirsizliği gidermek, karşılaştırmalar yapmak, anlamı derinleştirmek ve vurgulamak, sanatsal üslubu desteklemek, üretken dil becerilerinde söylem üretimi sırasında bu doğrultuda ortaya çıkan dilsel unsurlara ilişkin alanyazındaki eksikliği gidermeye yardımcı olmaktır.

Araştırmada ele alınan alt problemler şu şekildedir:

1. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin üretici dil becerilerinde biçimbilimsel alanda uzatım hangi şekillerde ortaya çıkabilmektedir?
2. Sözdizimsel alanda Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin üretici dil becerilerinde uzatım hangi şekillerde ortaya çıkabilmektedir?

Katılımcılar

Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim-öğretim yılında bir Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde B1 seviyesinde Türkçe öğrenen 12 yabancı uyruklu öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada kullanılan veri toplama araçları aşağıdaki gibidir:

Tablo 1

Alt Problemler ve İlgili Veri Toplama Araçları

Cümle Türü	Problem Cümlesi	Veri Toplama Araçları
Alt Problem	Dilbilimsel uzatım yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin üretici dil becerilerinde biçimbilimsel alanda ne şekilde ortaya çıkmaktadır?	Yazılı uygulama üzerinde doküman incelemesi Görüşme Gözlem
Alt Problem	Dilbilimsel uzatım yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin üretici dil becerilerinde sözdizimsel alanda ne şekilde ortaya çıkmaktadır?	Yazılı Uygulama üzerinde doküman incelemesi Görüşme Gözlem

Biçimbilimsel Uzatıma Yönelik Yazılı Uygulama

Biçimbilimsel verilerin elde edilmesi için ilgili dokümanda, katılımcılardan, cümlelerde verilen 10 biçimbilimsel uzatım örneği içeren altı çizili sözcük ve ifadeleri Türkçe olarak kısaltarak veya daraltarak yeniden yazmaları istenmiştir. Uzatım için kavramsal ve analitik özellikleri ile araştırma bağlamına göre oluşturulan kategorik çerçeve şu şekilde oluşturulmuş ve ilgili örneklere yazılı uygulamalarda yer verilmiştir:

Tablo 2

Veri Analizinde Kullanılan Araştırmanın Kavramsal İçeriğine Dayalı Biçimbilimsel Kategorik Çerçeve

Tema 1. Biçimbilimsel Uzatım'ı Oluşturan Kategoriler

- a) -lar, -ler eki (farklı dillerden geçen çoğul anlama sahip sözcüklere getirilen)
- b) -lar, -ler eki (sayı sıfatından sonra gelen isimlere getirilen)
- c) -lar, -ler eki (belirsizlik veya yoğunluk ifade etme amacıyla kullanılan)
- d) -lar, -ler eki (çoğul anlamlı kalıplaşmış ifade ve ikilemelere getirilen)
- e) -lar, -ler eki (selamlama ifadelerinin sonuna getirilen)
- f) -lik, -lık ekleri
- g) -ci, -cı ekleri
- h) -si, sı ekleri
- ı) ek fiil

Sözdizimsel Uzatıma Yönelik Yazılı Uygulama

Sözcük ve ifadelerin, kısaltılarak veya özleştirilerek daha ekonomik bir Türkçe ile yeniden yazılması istenmiştir. Sözdizimsel alanda uzatım için kavramsal ve analitik kalitesi ile araştırma bağlamına göre oluşturulan kategorik çerçeve şu şekilde oluşturulmuştur:

Tablo 3

Veri Analizinde Kullanılan Araştırmanın Kavramsal İçeriğine Dayalı Sözdizimsel Kategorik Çerçeve

Tema 2. Sözdizimsel Uzatımı Oluşturan Kategoriler

- a) “geçmişte” sözcüğü + “..”otururduk” (sözcüğün anlambilimsel boyutu + birleşik zamanlı çekimlerde kipteki anlam)
- b) “eğer” sözcüğü + “..çıkılmazsa...” kipi kullanımı (sözcüğün anlambilimsel boyutu + kipteki anlam)
- c) “olan” sözcüğü ile anlam dolaylaması
- d) “şimdi sözcüğü + “geliyorum” (sözcüğün anlambilimsel boyutu + kipteki anlam)
- e) “ait olmak” yüklemi
- f) Sayı sıfatı + “tane” sözcüğü
- g) “kadar” sözcüğünün gereksiz kullanımı
- h) Yönelme eki almış sözcüğü takip eden “doğru” yer yön zarfı
- i) “yenilecek yemek” gibi sıfat fiil kullanımı

Görüşme

Çalışmada, kavramsal çerçeveye uygun olarak hazırlanmış ve bu kapsamda veri elde etmeyi amaçlayan yarı yapılandırılmış karakterde görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme sırasında araştırmacı hem ses kaydı almış hem de özetler halinde görüşme formlarında yarı yapılandırılmış formlara görüşmelere ilişkin cevapları not düşmüştür. Ses kaydının transkripti çıkarılırken hem alan notlarından hem de görüşme formlarına araştırmacının not düşüğü görüşme detaylarından istifade edilerek görüşme içeriğinin daha etkili şekilde ortaya çıkarılması sağlanmıştır. Çalışmada araştırmanın kavramsal çerçevesi bağlamında hazırlanan beş görüşme formundan istifade edilmiş ve her hafta yapılan yazılı uygulamanın ardından katılımcılarla yazılı uygulamalardaki 10 adet soruya nasıl cevap verdikleri, neden bu cevabı verdikleri veya tekrar okudukları zaman fikirlerinin değişip değişmeyeceği yönünde sorular içeren görüşmeler yapılmıştır. Bu sayede yazılı uygulamada elde edilen verilerin güvenilirliğinin artması sağlanmıştır. Daha önce de belirtildiği gibi uygulamada her bir alt alanda verilen cevaplara yönelik bilgi elde edilmesi amaçlanmıştır. Yani iki hafta boyunca her bir katılımcı ile yazılı uygulamayı takiben görüşme yapılmıştır. Görüşme soruları uygulamadaki sorulara paralel ilerleyecek şekilde düzenlenmiştir.

Gözlem

Çalışmada, katılımcıların uygulamada verdikleri cevapların doğasına yönelik tepkileri üzerine veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından gözlemlere başlanmadan önce yarı yapılandırılmış gözlem formu oluşturulmuştur. Gözlem formu yarı-yapılandırılmış karakterde olup betimsel analiz ve içerik analizi açısından uygulama ve görüşme ile paralel

koşulları sorgular niteliktedir. Bu formlar lisans ve yüksek lisans alanında eğitim veren 3 uzman; dil eğitimi alanda çalışmakta olan iki eğitimci tarafından akran incelemesine tabi tutulmuştur. Alınan iki adet uzman ve iki adet akran dönütüne göre gözlem formunda gerekli değişiklikler yapılarak yarı-yapılandırılmış forma son hali verilmiş ve ilk yazılı uygulama sırasında alınan alan notlarından da istifade ederek ve yazılı uygulamanın ardından gerçekleştirilen görüşmenin hemen akabinde araştırmacı gözlem formlarını her hafta gerektiği gibi doldurulmuştur.

Geçerlilik ve Güvenirlilik

Nicel araştırmalardan farklı olarak nitel araştırmalarda elde edilen verinin tutarlılığından çok yapılan gözlem, görüşme ve diğer veri toplama yöntemlerinin ne kadar doğru şekilde elde edildiği önemlidir. Bu nedenle nitel çalışmalarda güvenirliliği sağlayan en önemli unsur detaylı kayıt alma ve her türlü veriyi kaydetmektir. Bu çalışmada güvenirliliği sağlamanın yollarından biri olarak veri çeşitlendirmesi (üçgenleme) kullanılmıştır. Veri çeşitliliğini sağlamak amacıyla, katılımcıların dilbilimsel uzatım bilgilerini yazılı olarak yansıtılmalarını sağlayan yazılı uygulamalar, yazılı uygulamanın hemen ardından verilen yanıtları ele alan yarı yapılandırılmış görüşme formları ve yazılı uygulamayı betimlemek için araştırmacı tarafından doldurulan gözlem formları ve detaylı alan notları kullanılmıştır.

Veri çeşitlemesine (üçgenleme) ek olarak çalışmanın bir kaç haftayı içeren sürede veri toplamaya dayalı olması, uygulama süresi boyunca detaylı alan notlarının alınması, çalışma için hazırlanan kavramsal çerçeveye uygun olarak hazırlanan yazılı uygulama dokümanının geçerliği için uzman ve meslektaş görüşlerinin alınması, görüşmeler sırasında ses kaydı almak yoluyla çalışmanın hem geçerliği hem de güvenirliliği sağlamaya çalışılmıştır.

Bulgular

Çalışmanın 1. araştırma sorusuna ilişkin elde edilen biçimbilimsel alana ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

Tablo 4

Yazılı Uygulamada Biçimbilimsel Uzatıma İlişkin Katılımcı Cevaplarına Yönelik Bulgular

Tema	Kategoriler	Kodlar	Sıklık
Biçimbilimsel Uzatım	-lar, -ler eki (yabancı dillerden geçen çoğul anlama sahip sözcüklere gelen)	fakir fukaraya fakirlere eş anlamlı kullanım	3 4 4
	-lar, -ler eki (sayı sıfatından sonra gelen isimlere işaretlenen)	kedi kediler	11 1
	-lar, -ler eki (belirsizlik veya yoğunluk ifade etme amacıyla kullanılan)	karnım	11
	-lar, -ler eki (çoğul anlamlı kalıplaşmış ifade ve ikilemelere gelen)	ıvır zıvır	11
	-lar, -ler eki (selamlama ifadelerinin sonuna	merhaba	10

gelen)			
-lik, -lık ekleri	gölge		9
	gölgelik		2
-ci, -cı ekleri	fırıncı		5
	fırın/cı dükkanı.		3
	fırın		3
-si, sı ekleri	ötekisi berikisi		6
	öteki beriki		5
ek fiil	böyleyim		11

Tablo 4 incelendiğinde, yabancı dillerden Türkçeye geçen sözcüklerin sonuna işaretlenen çoğul ekinin kullanımına ilişkin belirlenmiş olan 16 kodun karşılık bulduğu görülmüştür. Uzatım örneklerinin etkili şekilde tespit edildiği kategoriler ise sayı sıfatından sonra gelen isimlere işaretlenen çoğul eki (f= 11), belirsizlik veya yoğunlaşma ifade etme amacıyla kullanılan çoğul eki (f=11), çoğul anlamlı kalıplaşmış ifade ve ikilemelere gelen çoğul eki (f= 11), ek fiil kullanımı (f= 11), selamlama ifadelerinin sonuna gelen çoğul eki (f= 10), -lik, -lık ekinin uzatıma sebep olduğu durumlar (f= 9), -si, sı eklerinin uzatım içeren kullanımları (f= 5), yabancı dillerden geçen çoğul anlama sahip sözcüklere gelen çoğul eki (f= 3) ve -ci, -cı eklerinin gereksiz işaretlenmesi olduğu görülmüştür (f= 3).

Araştırma bulgularına göre, biçimbilimsel uzatım kategorilerinde uzatım örneği olarak belirlenen kategorilerin her birinin katılımcıların yazılı uygulamada ve görüşmede verdiği cevaplarda en az 3 kez karşılık bulduğu görülmüştür. Araştırma kapsamındaki veri toplama araçlarında, dilbilimin biçimbilimsel alanında en yaygın rastlanan uzatım cevaplarının yabancı dillerden geçen çoğul anlama sahip sözcüklere gelen çoğul ekleri, -lik, -lık ekleri ve -ci, -cı eklerinin gereksiz kullanımı ile ortaya çıktığı belirlenmiştir.

Çalışmanın 2. araştırma sorusuna ilişkin elde edilen sözdizimsel alana ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

Tablo 5

Yazılı Uygulamada Sözdizimsel Uzatıma İlişkin Katılımcı Cevaplarına Yönelik Bulgular

Tema	Kategori	Kod	Sıklık
Sözdizimsel Uzatım	Sözcükte anlam + fiil çekimindeki anlam	Geçmişte +otururduk kullanımı	4
		Uzatımın doğru tespiti	4
	sözcükte anlam + kipteki anlam	Şimdi sözcüğü + geliyorum fiil çekimi	5
		Eğer sözcüğü + çıkmazsa fiil çekimi	1
		Uzatımın doğru tespiti (eğer)	6
		Uzatımın doğru tespiti (şimdi)	3
	Olan sözcüğü kullanımı	Uzatımın doğru tespiti	7
		İsmi Ahmet olan	3
		Ahmet olan	2
	Ait olmak ifadesi kullanımı	Bana aittir	3
		Bana ait	3
		Uzatımın doğru tespiti	3
	Sayı + “tane”	Uzatımın doğru tespiti	7

kullanımı	Beş tane	5
Kadar” edatı	Uzatımın doğru tespiti	8
kullanımı	Uzatımın doğru tespiti	7
Doğru” edatı	(arkaya)	
kullanımı	arkaya doğru	3
	Uzatımın doğru tespiti	6
Sıfat fiilin gereksiz	Uzatımın doğru tespiti	10
kullanımı		

Araştırma bulgularına göre, sözdizimsel uzatım kategorilerinde uzatım örneği olarak belirlenen kategorilerin her birinin sıfat fiil içeren sözdizimsel uzatım kategorisi hariç katılımcıların yazılı uygulamada ve görüşmede verdiği cevaplarda en az 3 kez karşılık bulunduğu görülmüştür. Araştırma kapsamındaki veri toplama araçlarında, dilbilimin sözdizimsel alanında uzatım içeren en yaygın kategorilerin sözcükteki anlam ile kipteki anlamın aynı olması ($f= 5$), tane sözcüğünün kullanımı ($f= 5$), doğru sözcüğünün kullanımı ($f= 5$), sözcükteki anlam ile fiil çekimindeki anlamın aynı olması ($f= 4$), ait olma fiilinin kullanımı ($f= 3$), olan sözcüğünün kullanımı ($f= 3$), sıfat fiilin gereksiz kullanımı ($f= 2$) ile ortaya çıktığı belirlenmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırma çalışmanın kavramsal çerçevesine kapsamında elde edilen sonuçlar, dilbilimin biçimbilimsel alanında en yaygın dilbilimsel uzatım türünün yabancı dillerden geçen çoğul anlama sahip sözcüklere gelen çoğul ekleri, -lik, -lık ekleri ve -ci, -cı ekleri eklerinin fazladan eklenmesi ile ortaya çıktığını göstermektedir. Çalışmada uzatıma sebep olan etmenlerden birinin de -si, -sı gibi üçüncü kişi iyelik eklerinin sözcük sonuna işaretlenmesi şeklinde ortaya çıktığı kaydedilmiştir. Bu durumun çalışmada katılımcı cevaplarında karşılık bulunduğu gibi benzer başka bağlamlarda da uzatıma neden olabileceği de görülebilir. Örneğin Sarı (2005)’e göre bu türden işaretçiler ilgi bildiren -ki eki ile birleşerek “dünküsü”, “öbürküsü” veya “öbürküsünü” örneklerinde olduğu türden uzatıma neden olabilmektedir (Sarı, 2015a).

Farsçadan Türkçeye geçen ve çoğul anlam taşıyan ‘fukara’ sözcüğüne gelen çoğul eki de biçimbilimsel boyutta fazlalığa neden olan yaygın kullanımlar arasındadır. Araştırmanın sonuçlarına göre üç katılımcı tarafından sözcük içindeki uzatım uygun şekilde tespit edilememiş olmakla birlikte sözcüğün eş anlamlı emsalleri ile uzatımı ortadan kaldırmayı tercih eden katılımcılar olduğu da görülmüştür. Ana dili Arapça olan veya Arapça bilen ve özellikle Farsça olan katılımcıların uzatımı kolaylıkla tespit edebildiği de elde edilen bilgiler arasındadır. Çoğul eklerinin Türkçe sözcüklerde biçimbilimsel uzatıma sebep olması, genellikle Farsça kökenli bir sözcüğün artzamanlı olarak çoğul anlamı kazanması veya zaten yapım eki olan eklerden sonra tekrar Türkçe isimden fiil yapım eki olan -lık ekinin eklenmesi ile ortaya çıkmaktadır. Bu durum *fukara* sözcüğündeki çoğul ekinde gözlemlendiği gibi çekim eklerinde olduğu kadar yapım eklerinde de görülür. Sarı (2015a), Türkçede biçimbilimsel boyutta ortaya çıkan uzatımların artzamanlı olduğu kadar eşzamanlı örnekleri olduğuna da değinmektedir. Çalışma bulgularında da ortaya çıkan -lik, -lık ekleri sebep olduğu uzatıma yönelik olarak kendi işlevini yitirmiş ve yerini, türetken durumdaki +IXk’a bırakmıştır. Yine Sarı (2015a)’ya göre meslek isimlerinin sonuna eklenen ve ikinci kez meslek adı işaretleyen +CX biçimbiriminin varlığı ve sayı sıfatlarını takip eden isimlerden sonra gelen çoğul ekleri de biçimbilimsel uzatıma neden olmaktadır. Çalışmada da bu verilerin geçerli olduğu görülmüştür.

Ek boyutunda ortaya çıkan bu dilbilimsel olguyu alan yazında farklı yazarlar farklı ifadelerle tanımlamışlardır. Gardani (2015, s.537), uzatımın önce bazı Alman araştırmacılar tarafından yakın anlama sahip birkaç Almanca ifade ile nitelendirildiğini bildirir. Araştırmacı, uzatımın (Glässer, 1954' den aktardığına göre) Franz Nikolaus Finck'in "Übertreibung der Kongruenz" şeklindeki isimlendirmesi; Horn (1939, ss.3-4)'un "Überkennzeichnung" şeklinde belirtmesi; Eduard Schwyzer (1941)'in ise "Hypercharakterisierung" şeklinde, 'overcharacterization' yani "aşırı nitelendirme" anlamında bir terim olarak günümüze ulaştırdığını bildirir. Araştırmacıya göre olgu, çift işaretleme (double marking), çoklu işaretleme (exuberant marking), çoklu gerçekleşme (multiple exponence), ek tekrarı (affix repetition) ve bazen de kaynaştırma (blending) olarak da terimlendirilmiştir. Yine Gardani (2015, s. 542) Türkçe kullanımında biçimbilimsel alan açısından çekim eki niteliği taşıyan bir ek olan pasif ek kullanımından bahsederek bazı Türkçe kayıtlarında pasif biçimlendirici -il / -in'in, yeterlilik bildiren -ebilmek ile birlikte son ek olarak gitmek eyleminden sonra iki kez uygulanabileceğine Aslı Göksele'i kaynak göstererek gid- il-ebil- (in) -ir ifadesini örnek vermiştir. Bu kullanım da açık bir şekilde biçimbilimsel uzatım içermektedir.

Türkçe öğretimi alanında ise konunun dilbilimsel alanlar temelinde uygulamalı şekillerde çalışılmadığı görülmüştür. Ancak ek yığılması (Karaağaç 2013: 363; Korkmaz, 2008, s. 82) ve dilbilgiselleşme (Can, 2017; Demirci, 2008; Hirik, 2017; Özezen, 2020;) ekseninde ortaya çıkan uzatımlara yönelik çalışmalar da mevcuttur. Örneğin; Hirik (2017)'e göre dilbilgiselleşme kapsamında sözcük oluşumu ve fono-semantik başkalaşma süreçlerindeki unsurlar geniş çaplı değişime uğrarlar. Anlam olayları ise sözcüğün anlam sınırında değişimle sonuçlanabilir. "Ancak bu değişim her zaman eski biçimbirim, sözcük, yapı ya da anlamın mutlaka yok olmasını gerektirmez. Dolayısı ile eski şekil/anlam ve yeni şekil/anlam bir arada bulunabilir." Dilbilimsel uzatım başlığı altındaki konularda yapılan çalışmalar ise oldukça sınırlıdır. Konuyu Türkçe açısından çalışmış olan ve dilbilimsel uzatım içinde konuyu ele alan Sarı (2015a) ve Doğan (2019) ise biçimbilimsel boyutta ortaya çıkan uzatım üzerine yaptıkları araştırmalarla konuya son dönemde dikkat çeken iki çalışma ortaya koymuşlardır. Doğan (2019) Türkiye Türkçesinde biçimbilimsel uzatım örneği ihtiva eden -(X)n-, -(X)l- eklerinin kılış fiillerinin üzerine aynı anda getirilmesi ile ortaya çıkan dilbilimsel uzatım olgusunu ele aldığı çalışmasında aranıl-, başlanıl-, beklenil-, beslenil-, denil-, istenil-, izlenil-, konul-, rastlanıl-, saklanıl-, söylenil-, temizlenil-, yaşanıl-, yenil- gibi kullanımların ek yığılması veya dilbilimsel uzatımın biçimbilgisel alt başlığı olarak ele alınması gerektiğini ileri sürmüştür.

Çalışmada elde edilen sonuçlara göre biçimbilimsel alanda ele alınan kategorilerin çoğunda uzatımın fark edilir durumdadır. Kolay ve çoğu katılımcı tarafından tespit edilen uzatım örneklerinin ise; sayı sıfatından sonra gelen isimlere işaretlenen çoğul eklerinin fazladan kullanımı, isim soylu sözcüklerin sonuna gelerek yüklem olarak kullanılmasını sağlayan ek fiilin gündelik dilde kullanılmadığı durumlar, çoğul anlamlı kalıplaşmış ifade ve ikilemelere gelen çoğul ekleri, belirsizlik veya yoğunluk ifade etme amacıyla kullanılan sözcüklere gelen çoğul ekleri, selamlama ifadelerinin sonuna gelen çoğul ekleri şeklinde ortaya çıktığı gözlemlenmiştir. Özetle, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi noktasında hedeflenen anlamı farklı şekillerde zaten içinde barındıran sözlükbirimde ekler ve eklerin fazladan eklenmesi biçimbilim boyutunda hem çekim hem de yapım eklerinde yukarıda belirtildiği gibi çeşitli şekillerde uzatıma neden olmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre çalışmanın kavramsal çerçevesi içinde sözdizimsel alanda yazılı uygulamada ve görüşmede alınan cevaplarda en yaygın uzatım türlerinin tümce içinde belirli bir sözcükteki anlam ile kipteki anlamın aynı olduğu durumlarda, tane sözcüğü

ve -e doğru edatlarının kullanımı ile ortaya çıkan durumlarda, başka bir ifade ile tümce içinde bulunan sözcükteki anlam ile fiil çekimindeki anlamın aynı olduğu durumlarda ortaya çıktığı görülmüştür. Bu sonuç, dilbilimsel uzatım olgusunun biçim-sözdizimsel anlamda da Türkçede etkin olduğuna işaret etmektedir.

Yine, sözcükteki anlam ile fiil çekimi veya kipteki anlamın birebir aynı kavramı kodladığı durumlar da sözdizimsel uzatıma örnek teşkil eden durumlardandır. Örneğin; Sarı (2015a)'e göre “Şart kipi işaretleyicisi -sA hâlihazırda orta kuvvette [+eğer] bileşenini barındırmaktadır. Dolayısıyla hem ilgili işaretleyiciyi hem de sözlüksel unsuru aynı bağlam içerisinde kullanmak, çoğu durumda uzatıma yol açar; zira sözlüksel unsur olmadan da ileti ilgili anlamı tüm yönüyle kodlayabilmektedir.” Çalışmanın sözdizimsel alt alanı içinde kavramsal çerçeve içine alınan şart kipi ile ‘eğer’ sözcüğünün kullanımı, ‘geçmişte’ sözcüğü ile fiil çekimindeki anlamın aynı zamana işaret etmesi ve ‘şimdi’ sözcüğü ile şimdiki zaman kipinin aynı cümle içinde kullanılması da sözdizimsel bir uzatıma neden olmaktadır. Katılımcıların sözlü ve yazılı cevaplarında uzatım tespiti yaparken en zorlandıkları uzatım türlerinin ‘şimdi’ ve ‘geçmişte’ sözcüklerinin uzatım teşkil ettiği durumlar olduğu belirlenmiş; katılımcıların bu sözcükleri vurgulama sağladıkları için uzatım olarak görmedikleri tespit edilmiştir.

Çalışma kapsamında sözdizimsel uzatım kategorisinde yer verilen sıfat fiil kullanımı da bu türden uzatımı örnek olarak destekler niteliktedir. Sözdizimsel kategoriler içinde ‘yenecek yemek’ şeklinde belirlenen sıfat fiil kullanımına dayalı uygulama sorusunda bu türden uzatımın katılımcılar tarafından oldukça sık ve etkili bir şekilde tespit edilebildiği belirlenmiştir. Araştırmada ilgili kategorilerde yer verilen ve benzer nitelikte anlam işaretlemesi içinde ‘olan’ anlamı taşıyan veya bu anlamla örtüşen yapılardan dolaylama veya hatırlatma amaçlı kullanımlarında da katılımcıların çoğu tarafından etkili şekilde belirlenebildiğini görülmüştür.

Sözdizimsel uzatımın bilgi fazlalığı ve iletişime engel teşkil etme özelliği kadar anlamı destekleme veya iletilmek istenen bilginin anlaşılmasını garanti altına almak gibi ek nitelikleri olduğu da bilinmektedir. Örneğin; Nicolaci-da-Costa ve Harris (1983)'in yaptıkları çalışmada sözdizimsel bilginin fazlalığının çocukların cümle sayısını anlamalarında güçlü bir yardımcı olduğu görüşü güçlü bir şekilde desteklenmiştir. Ancak çalışma kapsamı içinde yaptıkları ikinci bir deneyde ise ilkinin aksine aynı sayı işaretini tekrarlayarak fazla öge ve bilgi aktaran cümlelerin anlaşılması, gereksiz bilgi yani uzatım cümleleriyle karşılaştırılmıştır. İlk deneyin aksine, fazlalığın anlama üzerinde önemli bir etkisi bulunamamıştır. Bu sonuçlar birlikte, çocukların cümle sayısını anlamasına, farklı sözdizimsel belirteçleri içeren bilgi fazlalığının anlamlandırmaya yardımcı olduğunu, ancak aynı işaretin yalnızca tekrarı ile desteklenmediğini görülmüştür. Yani bir kez maruz kalınan dilbilimsel öge anlamı garantileme noktasında etkili olurken; bir sonraki seferde uzatım boyutu kazanan bir nitelik sergilemiştir. Birkaç sözdizimsel belirteç söz konusu olduğunda anlayışın gelişmesi, yalnızca bir belirteç sahip olmanın işlemi oldukça kırılgan hale getirmesinden kaynaklandığı; kısa bir dikkatsizlik anının belirtecin anlamını kaçırmaya sebep olduğu görülmüştür.

Yapılan başka bir çalışmada sözdizimsel bilginin fazlalığının, bilgi toplamadaki boşlukları doldurmaya yardımcı olduğu görülmüştür. Nittrouer ve Boothroyd (1984)'un çalışması, anlamsal ve sözdizimsel kısıtlamaların cümlelerde sözcük tanıma olasılığına katkısı olduğunu ortaya koymuştur. Ancak yukarıda değinilen çalışmalarda olduğu gibi dilbilimsel uzatımın söylem içinde yalnızca gerektiği kadar ekonomik iletişim ögesi sağlama açısından tercih edilebilir bir dilbilimsel yaklaşım olduğu gibi aynı zamanda gerek analiz

gerekse yabancı dilde söylem algılama noktasında algılamayı zorlaştırıcı yönleri olduğu da görülebilir.

Ancak bilgi yoğunluğu açısından uzatımın iletişimde anlaşılabilirlik üzerine olumsuz etkisi olduğunu destekleyen çalışmalar da mevcuttur. Örneğin; Jeager (2010) çalışmasında Tekdüze Bilgi Yoğunluğu hipotezini doğrular nitelikte sonuçlara ulaşmıştır. Tekdüze Bilgi Yoğunluğu hipotezine göre söylem üretimi, konuşmacıların iletmek istedikleri mesajı kanal kapasitesine yakın, ancak bu kapasiteyi aşmayan bir oranda söylemlerine eşit şekilde dağıtarak kodlamaya yönelecekleri şekilde organize edilir. Bunun bir sonucu olarak, konuşmacıların bilgi yoğunluğundaki iniş çıkışlardan kaçınan ifadeleri tercih etmelerinin iletişimi kolaylaştırıcı bir etken olması, yabancı dil olarak Türkçe öğrenimini de etkileyen bir faktör olarak düşünülebilir. Özellikle Türkçe öğreticileri açısından anadil konuşucularının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerde iletişimlerinde özellikle konuşma becerisi açısından bu noktanın etkili olacağı akıldaki tutulmaları önemlidir.

Araştırma sonuçlarına göre biçimbilimsel ve sözdizimsel alanda ortaya çıkan dilbilimsel uzatımların nedenleri arasında ortak nokta dilbilgisine uygun ve anlam kaybı olmadan konuşma/yazma kaygısı olmuştur. Görüşme ve gözlem kayıtlarına dayalı olarak olgunun üretici dil becerileri üzerinden yordanması ile elde edilen veriler ise Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen katılımcıların yazılı dil ile sözlü dil arasında bir kullanım farkı olduğu görüşüne sahip olduğunu göstermektedir. Örneğin; ek fiil kullanımının daha çok yazarken kullanılması veya konuşurken, gündelik ifadeler içinde pek fazla kullanılmadığı veya daha kesin bir anlam oluşturduğu yönünde bilgiler elde edilmiştir. Yabancılar Türkçe öğretimi noktasında konuşma becerisine dayalı derslerde Türkçe öğreticileri tarafından yazı ve konuşma dili arasında bağlam gereği ortaya çıkabilecek resmi bir üsluptan başka ciddi bir fark olmadığının altının çizilmesi gerekebilir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin akademik dil kullanımı açısından özellikle okuma derslerinde yine B2 ve C1 gibi ileri sayılabilecek seviyelerden itibaren akademik metin örneklerine de maruz bırakılmasının önemli olduğu öngörülmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretim setlerinde bu bilgi dikkate alınarak en azından öğretici kılavuz kitaplarında ek fiil kullanımının niteliğine dikkat çekilmesi yönünde bilgilere yer verilebilir.

Biçimbilimsel boyutta ortaya çıkan sonuçlardan biri de eşzamanlılık kaynaklı olarak eklenme noktasında -cı, -ci gibi meslek yapım ekleri, -sı, si gibi aidiyet belirtmek için kullanılan eklerin ve -lık, -lik eklerinin kullanımına ilişkin farkındalığın özellikle sözcük öğretimi sırasında gerçekleştirilmesinin önemidir. Örneğin; katılımcıların çoğu gölge ile gölgelik sözcükleri arasındaki farkı bilmedikleri için gölge sözcüğünü gölgelik sözcüğü ile büyüklük açısından yordayarak uzatıma sahip olduğunu düşünmüşlerdir. Dolayısıyla dilbilimsel bağlamı/yapıyı/işlevi vs. bilmeme Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerde belirli eklerle türetilmiş sözcüklerde bu açıdan bazı sözcüklerin uzatım olgusu içerdiği kanısına yol açabilir. Çalışma sonuçlarına göre dikkat çekici başka bir bulgu da 'fırıncı', 'çerçici' gibi halk ağzına yerleşmiş uzatımlı kullanımların bu türden artıklığa sahip olduğunun genellikle fark edilmemesidir. Araştırmada fazladan işaretlenme olayının -si, -sı eklerinin kullanımında da yaygın olarak gözlemlenmesi yine sözcük öğretimi noktasında Türkçe öğreticileri tarafından yanlış kullanım örneklerinin altının çizilmesinin faydalı olacağını göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına göre dilbilimsel uzatım, çalışma kapsamında uygulama içine alındığı tüm dilbilimsel alanlarda katılımcı söylemlerinde karşılık bulmuştur. Buradan hareketle dilbilimsel uzatımın ve daha genel bir kavram olarak dilbilimsel artıklığın ana dili olarak Türkçe eğitiminin yanı sıra Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında da çeşitli dilbilimsel alanlar, dilbilimsel alanlar arası ilişkiler ve özellikler açısından yapılacak detaylı

çalışmalarla sistematik ve uygulamalı şekillerde akademik alt yapısının oluşturulması önemlidir.

Çalışmanın kavramsal çerçevesinde de belirtildiği gibi dilbilimsel uzatım ve artıklığa neden olan etmenlerden çoğu zaman aynı artzamanlılık süreçlerinin sonucu ve farklı iki yüzü olarak görülen dilbilgiselleşme ve sözlükselleşmenin de Türkçede ortaya çıkan örnekleri ile ele alınmasına yönelik araştırmalar yapılabilir.

Etik Kurul İzin Bilgisi: Bu araştırma, Sakarya Üniversitesi Etik Kurulu'nun 27/01/2020 tarihli 61923333/050.99/ sayılı kararı ile alınan izinle yürütülmüştür.

Yazar Çıkar Çatışması Bilgisi: Çalışma ile ilgili herhangi bir çıkar çatışması söz konusu değildir.

Yazar Katkısı: Birinci yazar, problem durumunun belirlenmesi, alanyazın taraması, veri toplama ve tartışma, problem durumunun belirlenmesi, araştırma yönteminin belirlenmesi, verilerin tasarımı ve analizi aşamalarını gerçekleştirmiş; ikinci yazar süreci denetlemiş ve her iki yazar da raporlama bölümünde çalışmaya katkıda bulunmuştur.

Kaynakça

- Caballero, G., ve Kapatsinski, V. (2015). Perceptual functionality of morphological redundancy in Choguita Rarámuri (Tarahumara). *Language, Cognition and Neuroscience*, 30(9), 1134-1143.
- Can, M. (2017). Dilbilgiselleşme ve edat kavramı. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, (26), 37-67.
- Demirci, K. (2008). Dilbilgiselleşme üzerine bir inceleme. *Bilig*, 45, 131-146.
- Doğan, A. (1998). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: TDK Yayınları.
- Durmuş, M. ve Cihangir, S. (2018). Yabancılara Türkçe öğretiminde okuma metinlerinin sadeleştirilmesi: Gazi Üniversitesi Yabancılara Türkçe Öğretim Seti örneği. *International Journal of Language Academy*. 5, 684-694.
- Ellis, R. (1997). *SLA research and language teaching*. New York: Oxford University Press.
- Gardani, F. (2015). *Affix pleonasm. Word-formation: An international handbook of the languages of Europe*. P. O. Müller, I. Ohnheiser, S. Olsen, F. Rainer (Eds.). Göttingen: Walter de Gruyter.
- Jaeger, T. F. (2010). Redundancy and reduction: Speakers manage syntactic information density. *Cognitive psychology*, 61(1), 23-62.
- Haspelmath, M. (1993). The diachronic externalization of inflection. *Linguistics*, 31, 279-309.
- Hirik, E. (2017). Türkiye Türkçesinde eşzamandalık. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi TAED-60*, 203-226.
- Horning, A. (1986). *Teaching writing as a second language*. Carbondale: SIU Press.
- İmer, K., Kocaman, A. ve Özsoy, A. S. (2011). *Dilbilim sözlüğü*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- Karaağaç, G. (2013). *Dil bilimi terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

- Krashen, S. D. (1981). *Second language acquisition and second language learning*. University of Southern California.
- Long, M. H. (1985). Input and second language acquisition theory. S. Gass and C. Maden (Ed.), *Input in Second Language Acquisition*. Rowley, MA.: Newbury House.
- Martinet A. (1955), *Economie des changements Phonétiques*. TraitÈ de Phonologie Diachronique, Bern, Francke.
- Nicolaci-da-Costa, A. & Harris, M. (1983). Redundancy of syntactic information: An aid to young children's comprehension of sentential number. *British Journal of Psychology*, 74(3), 343-352.
- Nittrouer, S., & Boothroyd, A. (1984). Quantifying syntactic and semantic redundancy effects in the recognition of words in sentences. *The Journal of the Acoustical Society of America*, 76(S1), S88-S88.
- Paker, T. (2015). Durum çalışması. Seggie, F. N. Ve Bayyurt, Y. (Ed.). *Nitel araştırma: Yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımları içinde* (ss. 119-134). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Peçenek, D. (2014). İkinci dil edinimi (araştırması) ve yönlendirilen ikinci dil edinimi alanlarına genel bir bakış. *Dil Dergisi*, (164), 5-25.
- Oh, S. Y. (2001). Two types of input modification and EFL reading comprehension: Simplification versus elaboration. *TESOL quarterly*, 35(1), 69-96.
- Öner, M. (2016). Genel Türkçede Ekleşen Yardımcı Fiiller (Gramerleşme Üzerine Tarihi-Karşılaştırmalı Bir İnceleme). *XI. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı Bildirileri Kitabı*, 26-27.
- Özezen, M. Y. (2020). Türkiye Türkçesinde ara-orta kavramlarının dilbilgiselleşmesi. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 108-135.
- Sarı, İ. (2015a). "Dilbilimsel uzatım ve Türkçedeki yaygın örnekleri. *Turkish Studies*, 10(16), 1011-1032.
- Sarı, İ. (2015b). *Türkçede ekleme dışı sözcük yapımı ve sözlükselleşme*. (Doktora tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 399559).

Learners' Awareness Levels Regarding Morphological and Syntactic Pleonasm in Teaching Turkish as a Foreign Language *

Seda DEMİR¹ & Alpaslan OKUR²

• *Geliş Tarihi:* 30.05.2022 • *Kabul Tarihi:* 28.03.2023 • *Yayın Tarihi:* 05.09.2023

Abstract

The study aims to examine how linguistic pleonasm emerges in the morphological and syntactic fields in the discourses of learning Turkish as a foreign/second language. Linguistic pleonasm refers to situations when the meaning or function is already provided linguistically but is repeated as a concrete or abstract language element in discourse. The increase in the number of elements present in the sentence does not affect or change the meaning or the function of the linguistic structure. In other words, the linguistic phenomenon in question can also serve some specific purposes (literary or pragmatic) when it is necessary. The research was carried out in a qualitative research design and as a case study. A triangulation was created based on detailed observation and research notes, interview questions, and a written application applied to the participants. The data were subjected to content analysis. In the participant answers, morphological and syntactic pleonasm appeared frequently. Based on the results, it has been determined that linguistic extension is a phenomenon that needs to be noticed by intuiting or direct teaching in discourse examples where there are more elements than should be processed in foreign/second language teaching, especially in cognitive processes.

Keywords: linguistic pleonasm and redundancy, morphological pleonasm, syntactic pleonasm, teaching Turkish as a second/foreign language

* The manuscript was produced from the dissertation of the first author.

¹ Dr., Ministry of Education, Turkey, ORCID ID: 0000-0002-3044-8530, seda.erkoc1@ogr.sakarya.edu.tr

² Prof. Dr., Sakarya University, Institute of Educational Sciences, ORCID: 0000-0002-2868-063X, aokur@sakarya.edu.tr

Cited:

Demir, S. & Okur, A. (2023). Learners' awareness levels regarding morphological and syntactic pleonasm in teaching Turkish as a foreign language. *Pamukkale Pamukkale University Journal of Education*, 59, 141-169. <https://doi.org/10.9779.pauefd.1123297>

Introduction

The term linguistic pleonasm is defined as linguistic items that are often repeated or over-marked and used under umbrella terms such as linguistic redundancy or linguistic excess. In studies where the subject has been studied and in the related foreign literature, linguistic redundancy is often used with the same meaning as pleonasm (extension), but in fact, the latter is mostly within the scope of the first. In fact, it is seen that the phenomenon has been studied in detail in the field of applied linguistics, especially in the related English literature in phonology under the titles such as "Redundancy Rules", and even in the fields of semantics and pragmatics as well. Although the concepts "redundancy", "pleonasm" or "excess" connote elements that are "inactive", "stagnant" or "should be removed from the sentence or not used" in the sentence, no case or phenomenon related to any augmentation element in linguistic terms has been mentioned in the study. In summary, the concepts like "redundancy" or "pleonasm", mentioned in the study, is used as a translation and Turkish equivalent of the concept of "linguistic redundancy and linguistic pleonasm" in the western literature, where the subject is studied in detail. In other words, the expression is used not to increase the number of elements in the discourse, not to exclude any element from the sentence, but to draw attention to a kind of structure where "other elements that already fulfill the function or meaning of the element are already in the sentence in a concrete or abstract sense". Instructing Turkish, it sometimes may be necessary to provide the meaning with a minimum number of sentence elements in order to facilitate the understanding of the discourse, especially at early levels. Considering this and that everything that has 1/1 meaning in Turkish can be deleted, it was considered appropriate to use the concept of "redundancy" as it is used as an umbrella term in the study. Like other foreign languages, learning Turkish can become problematic for learners in certain areas of discourse. Especially speaking and writing skills, which require productive effort on behalf of the learner, can cause various difficulties in terms of comprehension in Turkish. This situation often arises when the message to be conveyed contains more elements (sounds, morphemes, words, sentences, psycholinguistic background information, etc.) than the basic grammatical communication sources. In order to be more understandable in the communication process, trying to include and attend to each linguistic and semantic element in the written or spoken text and to do this within the framework of certain rules may cause some problems in the process of producing discourse and decoding the discourse heard. Situations such as learning the target language at first hand, such as living, working or studying in the country where the language is spoken (second language learning context), may lead to more complex and long sentence productions with the desire to provide more detailed information, to be understood better or to demonstrate a more professional language skill. It should not be forgotten that language learners need to be made aware of linguistic redundancy or pleonasm. As it is an issue within the scope of effective communication and ideal-length sentence construction in both linguistic and foreign language dimensions. This kind of awareness will help language users to express themselves more effectively and functionally in the target language. However, the linguistic situation, which is the subject of the study, is either omitted or not included within the framework of linguistics in Turkish teaching. The subject of linguistic redundancy and pleonasm, which is the main subject of the research, has been a long-debated issue in the foreign literature. The examination of the case first started in the context of language changes. Later on, the phenomenon of linguistic redundancy and pleonasm became more frequently studied as two different phenomena in connection with the phenomenon of economy in language (Martinet, 1960). It can also be thought that Turkish can be the subject of various redundant and pleonastic examples in different fields compared to English and German languages, which have frequently been included in studies

on this subject in terms of language typology and all linguistic fields, especially at the point of being taught as a foreign language.

As a matter of fact, people whose mother tongue is Turkish are also likely to use pleonastic sentences in order to provide more descriptive and effective communication and to convey the message completely in their communication with people who learn Turkish later or as a foreign language. Again, in this respect, the possibility that non-native Turkish speakers may try to construct more indirect sentences and produce expressions with linguistic redundancy in order to provide more explanatory information, avoid misunderstanding or seem incomplete constitutes a motivation for the study. During the study, generative language skills were used as a tool to obtain examples of written and spoken discourse from students in order to identify how prolongation occurs. In this respect, the study focuses not on skills but on discourse products to be analyzed for content with extension.

The phenomenon, which is emphasized in the study and whose presence in language learning is thought to be important especially in terms of making sense of linguistic input and facilitating linguistic processes related to language, has not yet found a practical place in the relevant Turkish literature, and it only appears with two theoretical studies on its functioning (See. Dogan, 2019; Sarı, 2015). Thus, the study is important in terms of aiming to fill this gap in the field with its feature of not having been studied in an applied research article in the related Turkish literature.

Literature Review, Fundamentals of Conceptual and Theoretical Framework of the Study

The basis of the theoretical framework of the research is “input intelligibility” and “message volume”. At this point, theories such as Krashen's in language learning processes and Grice's theories and principles for pragmatics are important. It can be said that the most important element in the communication dimension in foreign language learning is the input. As it should be noted in the literature on teaching English as a foreign or second language for many years, most of the recent theorists have focused on this phenomenon. However, it should be noted that the concept of linguistic redundancy is closely related to linguistic input. According to the researcher acting with the data within the scope of the study, the concept of redundancy and pleonasm to be discussed has a direct relationship with linguistic input in the conceptual sense. So much so that the density or scarcity of the message volume is one of the factors that directly affect the understanding of the discourse.

Krashen and Grice are the owners of the theories that best summarize the relationship between the emergence logic of the phenomenon in question and linguistic input. “Any discourse or text in the target language that learners are exposed to” is considered an “input” in the foreign language learning process (Oh, 2001, p. 69). Input is the source of all learning of the target language, including the learner's language inferences and subconscious in the foreign language learning process. The input can even carry information about the behavior patterns of native speakers related to the cultural issue, generalized social reaction, gestures, signs, implication, etc.

Krashen's Theory of Comprehensible Input: Krashen (1981) made a distinction between the subconscious acquisition processes involved in the process of mother tongue acquisition and purposeful learning, which is prominent especially in foreign language teaching in adults' foreign language development. According to Krashen's Monitor Hypothesis, learning serves to control the correctness of production, foreign language knowledge does not develop in the learning process. However, the condition for second

language acquisition is the mind's assimilation of grammatical rules from comprehensible input in subconscious processes. In addition, the most important factor affecting foreign language education, especially at the beginner level, is comprehensible input (Krashen, 1981). There is a direct relationship between comprehensible input and comprehension in terms of success in foreign language teaching. The quantity of the exposed language material, which is accepted as comprehensible input, is as important as the quality, and generally "in foreign language education, the necessary efficiency cannot be obtained because the issue of providing rich understandable input is ignored" (Ellis, 1997).

The knowledge about the theory was followed by studies investigating how learners process discourse in cognitive processes. According to Interaction Theory, foreign language learning is realized by interaction involving conversation. In this process, how the input is made understandable means a lot. For example, in the literature of theories concerning second language learning, target language learners are depicted to need to communicate effectively with native speakers rather than simplifying the linguistic forms they hear. Native speakers, on the other hand, tune their speech according to the speech characteristics of second language learners. Interactional modifications during conversation provide intelligible input; comprehensible input makes acquisition possible (Long, 1985, pp. 377-393 as cited in Peçenek, 2014).

If we refer to Grice's (1975) communication principles at this point, about the features that are more related to the pragmatic dimension of language learning;

1. The quality of the input in terms of accuracy criteria, namely its importance
2. The amount of information it contains in terms of informativeness criterion
3. Logical proximity to the subject in terms of the criterion of relevance
4. The style of expression is important in terms of clarity and intelligibility.

At this point, it can be thought that linguistic extension and redundancy are related to these four criteria. Namely; How important is the information contained in the discourse in a foreign language in terms of communication?

1. Information that is important in mental processing processes is perceived before others and selectively. 2. The amount of information contained in the discourse and the large number of elements making it difficult to understand the message may create difficulties in terms of effective communication. 3. Expressions that are not completely related to the subject or indirectness in the message can also create a disconnection in the psycholinguistic processes for the listener. 4. The way the subject is expressed towards the speaking environment or to the addressee(s), that is the mode, is one of the key points in terms of two elements: words chosen and the addressee(s). These are all issues that concern linguistic redundancy at the level of quantity, importance, proximity, and style.

Based on all this information about input as a factor affecting linguistic redundancy and pleonasm in terms of message volume and quality in foreign/second language teaching, morphological and syntactic pleonasm examples from linguistic fields were determined as the general conceptual framework of the study, and pleonastic types in both fields were tried to be attended.

In the study, linguistic redundancy types that emerge in the language interface and sound dimension are considered as physical qualities and characterized as quantitative. In this sense, language as a phenomenon has been handled in the physical environment where the language is spoken, apart from quantitative, that is, cognitive processes. Morphemes and

lexemes, which are reflected as text or sound, constitute the elements that the study focuses on. Morphological pleonasm indicates some diachronic developments, such as affixation in the word, or the situation where the once marked meaning is marked with another morpheme in the word. Syntactic pleonasm, on the other hand, refers to the use of an element that is used to support the meaning from various aspects, although it has no functional or semantic use in terms of functionality or semantics, rather in the message volume, or the minimum meaning is provided.

Morphological Pleonasm

Morphological ones are rather the kind of pleonastic uses which are caused by morphemes within the structure of the word. Since words constitute the smallest structural unit after the phoneme level of the language, the next level is considered phonemic. Because now, words as a unit appear as elements and linguistic units that have meaning on their own with their inflectional and constructional suffixes. In morphological sense, inflection can sometimes cause simultaneous and sometimes diachronic redundancies. This situation is mostly a result of the use of the language over time and the oral characteristics of the language in question.

There are many grammatical reasons for the changes that occur over time, namely the emergence of synchronicity. Although each of them is directly related to the development and change of language, these are grammaticalization, word formation and lexicalization, phono-semantic metamorphosis, suffix stereotyping and meaning events. The reason for the emergence of synchronous structures is mostly because the change of language is a very dynamic process.

Surely, this process can be based on other reasons as well. Basically, all kinds of factors that enable the language to change and develop, thus causing changes in the dimension of form (unit), word and meaning, can lead to the emergence of synchronicity, albeit indirectly (Hirik, 2017). For example, according to Sarı (2015a) some of the factors arising due to the language's own systematics or dynamics are among the causes of synchronicity. According to him, these factors revealing the redundancies are:

- (a) emphasizing a semantic component of a lexical element,
- (b) reinforcing and reinforcing the narrative,
- (c) correcting various deficiencies in the narration,
- (d) prevent semantic loss of the message,
- (e) the need to re-mark the semantic content of some markers with reduced functionality.

At this point grammaticalization seems a key concept and diachronic effect of grammaticalization in terms of morphology can be paraphrased as:

“From the diachronic point of view, "grammaticalization", which is a product of the change in language, is generally defined as the transformation of lexicons and some linguistic structures into other morphemes. Some independent morphemes such as nouns and verbs, which change in certain conditions and rates over time, are transformed into tense/modal, case suffix, auxiliary verb, preposition, conjunction, etc., at the end of a long process. By assuming new grammatical functions, they try to fill the semantic infrastructures with morphological or lexical elements. While this formation, which is considered a kind of fossilization, takes place, on the other hand, the same names and actions often continue their main functions independently” (Demirci, 2008).

For example, according to Öner, the suffix “-dır” showed the transformation of the Old Turkish verb “tur-” from the basic meaning to the connotation as follows: “1. to exist, to be present; 2. to live; 3. to rise; 4. to stand, 5. to stand still, to stop”. On the other hand, Öner also drew attention to the development of the affix *turr* > *dur* > *-dur/ -dür* > *-dır / -dir* > *-dı / -di* > *-d / -t* in historical and contemporary Turkish dialects (Öner, 2016, p. 9). Vardar (2002, p. 72), on the other hand, defines grammaticalization as the transformation of a lexeme into a morpheme in the evolution process of the language. In this case, the suffix used for emphasis in today's Turkish is often not pronounced in everyday language, it can be thought that it is a kind of extension in the morphological dimension. Even if the affix is omitted, the meaning doesn't change:

“Ali çok çalışkan bir genç(*tir*).” (“Ali is a very hardworking boy.”)

“Ankara kışın çok soğuk(*tur*).” (“Ankara is very cold in winter”)

In addition to these, there are some stereotypical usages that include linguistic redundancy, which may not be felt in everyday expressions where such usages include pleonastic bits (Sornicola 2006, p. 400). In these examples, the effect of synchronicity may be in question. Rather, they occur when certain morphemes are marked with too many morphemes of the same type:

“Making up the words such as “evrak”(“documents”), “clothes”(“elbise”), fukara (“the poor”) which are formed according to the Arabic plural meters, or the word forms such as “inşaat” (“construction”), “teşkilat” (“organization”), and “meşrubat” (“beverage”), whose plurality is marked with the Arabic “-āt” suffix, by taking the root lexicographic unit form in Turkish, and marking them again with +lAr are examples of diachronic prolongations. Similarly, the Old Turkish plural suffix “+an” is also lexicalized as “oğlan”(“ boy”) in Turkey Turkish, and it can be mentioned that there is an pleonastic use due to diachronic developments in the word form of the word “oğlan”. (Sarı, 2015a).

As the name suggests, affix aggregation is the marking of a lexeme more than once in terms of a linguistic criterion, that is, it carries more than one affix that has the same task. This topic, which we think has been studied as a redundancy or extension in the morphological dimension, is focused around the aggregation of affixes. The reason for affix aggregation is that the first suffix brought to the root or body of the word loses its meaning over time, undergoes a meaning shift or is forgotten. It emerges as a result of combining the suffixes with the same meaning or function to a certain root.

To give an example: “şekerdenlik” (“sugar bowl”) (the root suffix “-dan”, “-den” is a Persian suffix and has the same function as the “+lik” suffix in Turkish. That is, the word “şekerden” already means sugar bowl. Over time, this word has become a lexical one and besides it, a “+lik” suffix was inserted, thus created a kind of aggregation.

Vardar (2002, p.185) defines lexicalization (“Alm. Lexikalisierung, Fr. lexicalisation, Eng. lexicalisation) as the transformation of a grammatical unit into a lexical unit”. A connection can be made, then, between grammaticalization and lexicalization, as they both cause linguistic redundancy. Suffixes that have lost their derivation feature are among the factors that cause pleonastic uses in the diachronic process. The fact that the affix no longer contains the meaning it used to have, but has become used as a single body with the root or stem it is articulated with, and that the affix does not add an extra content or function to the existing lexicon creates the process defined as lexicalization. In summary, in lexicalization, lexemes that are not connected with any other element can become dependent elements by diachronically giving place to some changes in their meanings.

Thus these pleonastic uses below may occur;

- Use of plural suffix based on diachronic lexicalization: “evraklar”, “fukaralar”
- Uses arising from adding plural suffixes to nouns after numeral adjectives and qualifiers: üç arkadaşlar, pek çok kişiler
- Meslek veya uğraş isimlerine +cx, +cx eklerinin getirilmesinden kaynaklı kullanımlar: çerçici, bakkalcı
- The plural use of the objects that should be used in the singular form to express uncertainty: “Sırtlarımı ovar mısınız? Boyunlarım tutuluyor” (“Can you rub my backs? My necks are sore.”); “Oralarda bir yerlerde” (“Somewheres over there?”); “Havalalar ısındı” (“The weathers got warm”).
- The plural suffix, which does not actually need to be used in the lexicon, also causes extension with the effect of factors such as simultaneity and translation from other languages:

“Social contexts such as greetings, farewells, or good wishes can also give rise to other types of messages in which the “+lar” extension occurs. In fact, structures with various greeting/welcome/good wishes conveying functions such as “Merhabalar” (“Hello”), “Günaydınlar” (“Good Morning”), “İyi akşamlar” (“Good Evening”), “Hayırlı Sabahlar” (“Good Evening”), “Selamlar” (“Hello”), “İyi Yolculuklar” (“Have a good trip”), and “İyi Dinlenmeler” (“Have a good rest”) do not mark a multiplicity. The use here is also for pragmatic reasons, and within the good “X-ler templat” e X can meet any situation or movement” (Sarı, 2015a).

- the word “own” and possessive markers can also cause linguistic pleonasm: “Kendisi geldi; biz çağırmadık.” (“He has come up himself; we haven’t invited him”) veya “Ötekisi berikisi ne varsa al gel!” (Go and fetch every odds and ends, whatever there is.)
- “öncekisi, sonrakisi, yukarısı, aşağısı” gibi ifadelerdeki işaretçiler de artıklık teşkil eder:
- Possessive suffixes following the affix “-ki” in expressions such as “öncekisi, sonrakisi, yukarısı, aşağısı” also constitute pleonasm. For example; “Other markers added to the expressions that emerged with the lexicalization of the Old Turkish +gArU suffix (Sarı, 2015) may also cause pleonastic use. The third person singular possessive suffix does not indicate any additional meaning in the context in which it is articulated.

Syntactic Pleonasm

In fact, as in every natural language, rules that are considered grammatical rules or grammar-syntax rules can also be considered as redundancy rules.

Because the syntax supposes it to have the correct usage when the required element is where it should be. This means that there are elements that do not cause any loss, change, expansion or contraction in meaning when removed from the word group in the discourse:

- “Ne söylediğini kendi kulaklarımla duydum.” (“I have heard what he said with my own ears”.)
- “Arada nüans farkı var.” (“There is a “nuance difference (!)” between.”)
- “Aslında onu sevmiyorum değil.” (“It is not that I don’t love him.”)

- “Bu karanlık gecede nereye gidiyorsun? (“Where have you been going in such a dark night?”)

- “Yeşil renkli bluzümü giyeceğim.” (“I will wear my blouse in green.”)

Although this topic in Turkish is examined under the heading of expression disorders or sentence analysis, these issues are actually the version of this subject, which spreads widely in linguistics, only at the level of sentence elements. “Syntactic structure and adverbs provide several ways to obtain the information that the subject is plural. This redundancy contributes to reading to the extent that it is naturally present in the text and allows readers to get the message of the text efficiently” (Horning, 1982).

- Unlike affix aggregation, semantics corresponding to the same semantic feature can be found in a single discourse. For example; “Bir dakika! Şimdi geliyorum” (“Just a minute! I'm coming now.”) In this expression, the word “şimdi” (“now”) is used, to emphasize the moment of the action, and the modal indicates the present tense. In the sentence “Eskiden Ankara’da Karanfil Sokak’ta yaşadık” (“Formerly, we used to live on Karanfil Street in Ankara”), the verb conjugation and tense of “yaşadık” (“we used to live”) do not necessitate the use of the word “eskiden” “formerly” in terms of the essence of the sentence. Although it supports and expands the meaning in question from different angles, two elements, one based on lexemes and the other on morphology, serve the same meaning and the lexeme-based element creates redundancy. In the expression “O benim kedim” (“It is my cat”), both the belonging suffix and the word “benim” (“my”) reflect the same kind of pleoanastic uses.

- Statements such as “Vele ki...” “şayet”, eğer” .....-dxğx takdirde” (“various forms of “if”) also contain redundancy. Because the use of these expressions can be eliminated just by putting the conditional at the end of the verb by omitting the “if” words in Turkish. See:

“Şayet senin için de uygunsa kalkalım.” > “Senin için uygunsa kalkalım”

“Bugün kar yağdığı takdirde yolculuğu iptal ederiz.” > “Kar yağarsa yolculuğu iptal ederiz.”

- In a discourse extended from redundancy types, “the..... one”, “..... until/up to”, towards x” and expressions made with “-ecek / -acak” are not essential. The words written in italics are omissible:

“Üç *tane* şeker verir misin? > “Üç şeker verir misin?”

“Buraya *kadar* gelmene gerek yoktu.” > “Buraya gelmene gerek yoktu.”

“Sen pazara *doğru* yavaş yavaş yürü; ben geliyorum” > “Sen pazara yavaş yavaş yürü; ben geliyorum.”

“*Yakacak* odun paramız kalmadı”. > “Odunumuz kalmadı” veya “Yakacağımız kalmadı”.

- There are filler words used in syntax only as a convention of usage in everyday expressions: such as “cidden” (“seriously”) and “resmen” (“deliberately” or “it is a fact that...”) used to reinforce meaning.

These words do not cause a serious loss of emphasis and meaning if they are omitted:

“*Cidden* buna inanıyor musun?” “Buna inanıyor musun?” or “*Resmen* Ahmet’le çıkıyoruz!” > “Ahmet’le çıkıyoruz!”.

The use of the negative, "not", following a negatively conjugated verb can also create situations that can be considered as pleonastic, and seemingly, translations from English into Turkish have an impact on these usages:

“Onu sevmediğimden *değil* ama ...” > “Onu *sevmiyor değilim* ama...” > “Onu seviyorum ama...” gibi.

“Burada *yanlış giden bir şey yok değil* ama görmemiş gibi davranıyorum haberin olsun!” > “Burada *yanlış giden bir şey var* ama....”

• The use of the preposition “never” can also create examples that can be considered as pleonastic or redundant:

“Burada *hiç* silah istemiyorum” > “Burada silah istemiyorum”.

The use of the meaning of nothingness between these two sentences will not cause any difference. It is clear that the unwanted element need not be highlighted with “hiç”(“any”).

• Pleonasm caused by incorrect use of abbreviations: In fact, when we look at the structure of the discourse, it causes an increase in the number of items and affects the meaning in the direction of complicating it, and the misuse of acronyms, in other words, abbreviations, also causes linguistic redundancy and syntactic pleonasm. Acronyms, that is, abbreviations, are frequently encountered in daily life and their meaning is prevalently known. Those who learn Turkish as a second language also need to have a good command of the acronyms related to the region they live in or systematic practices in order to be able to maintain their daily life without interruption. However, if the meaning of acronym is unknown or cannot be remembered as am, it is quite natural to witness such uses:

“Bu yıl *KPSS sınavına* girmeyi planlıyorum.”

“Pardon! *İDO otobüsleri* hangi İskeleden kalkıyor acaba?”

“Haberlerde izledim. *TBMM Meclisi* bu konuyla ilgili olarak yarın toplanıyormuş.”

• Pleonasm arising from the use of transitive-intransitive verbs: The verbs that need or can take an object according to the voicing in Turkish are called transitive verbs. However, there are some situations resulting from usage errors such as bringing an object to a verb that does not or should not receive an object. Namely;

“Bugün çok yol yürüdüm, yorulduum”. >> (“I have walked a lot today, I am tired.”) Walking is already an action realized on a certain way. It is not necessary to add “way” into the discourse.

“Yemek yedin mi?” >> (“Have you eaten meal?”) Saying "Have you eaten?" would be sufficient and economical.

Method

The research was prepared with a qualitative research design and is a case study. Language learning, mother tongue and second language acquisition, and teacher education research are the leading types of studies in which case studies are most frequently preferred (Paker, 2015, p. 119). In this study, data diversification (triangulation) was used to provide data. To achieve triangulation,

• written practices that allow participants to reflect their knowledge and perceptions about linguistic redundancy and pleonasm

• interviews conducted immediately after the written practices, based on semi-structured questions about participant answers they met in the application.

• in these two stages, semi-structured observation forms and field notes filled by the researcher were used to depict the unwritten data and some other environmental elements.

Written practice forms were developed by the first researcher. The primary reason for this is that the phenomenon of linguistic redundancy and pleonasm is almost an untouched subject in the Turkish literature, there is no applied study in the field of teaching Turkish as a mother tongue or as a foreign/second language, and there is no scale related to the subject.

In order to obtain data on the learners' awareness of the phenomenon in question, the discourse examples of the learners were examined and also their ability to detect linguistic redundancy in some discourses were analyzed. Written practices in question were made ready by taking expert opinions on the conceptual framework created and the suitability of the linguistic classification prepared.

Research Questions

The main research question in the study is to determine how examples of redundancy occur in the morphological and syntactic fields as pleonastic uses, especially in the discourses of those who learn Turkish as a foreign/second language. The secondary aim of the study is to help fill the lack of knowledge in the literature about some linguistic situations and elements that emerged during the production of discourse, contrary to the negative impression created by the phenomenon in terms of learning Turkish as a foreign language. These situations and elements that emerge during the production of discourse in productive language skills can be summarized as strengthening the meaning, eliminating ambiguity, making comparisons, deepening and emphasizing the meaning, and supporting the artistic style. Thus, sub-problems can be listed as:

1. In what ways can redundancy in the morphological field (morphological pleonasm) occur in the productive language skills of Turkish learners as a foreign language?

2. In what ways can redundancy in the syntactic field (syntactic pleonasm) occur in the productive language skills of Turkish learners as a foreign language?

Participants

The study group of the research consists of 12 foreign students who learn Turkish at B1 level in a Turkish Language Teaching Application and Research Center in the 2020-2021 academic year.

Data Collection Tools

The data collection tools used in the study are as follows:

Table 1

Sub-problems and Related Data Collection Tools

Sentence Type	Problem Sentence	Data Collection Tools
Sub-Problem	How does linguistic redundancy appear in the morphological field in the productive language skills of learners of Turkish as a foreign language?	Document analysis on written application Interview Observation
Sub-Problem	How does linguistic	Document analysis on written

---

redundancy appear in the syntactic field in the productive language skills of learners of Turkish as a foreign language?	application Interview Observation
--	---

Written Practice of Morphological Pleonasm

In order to obtain morphological data, the participants were asked to rewrite the underlined words and expressions in Turkish, including 10 examples of morphological pleonastic use, by shortening or narrowing them. The categorical framework created for the redundancy according to its conceptual and analytical features and the research context was created as follows and relevant examples are included in the written applications:

Table 2

Framework for Morphological Category Based on the Conceptual Content of the Research Used in Data Analysis

---

Theme 1. Categories Constituting Morphological Pleonasm

- a) -lar, -ler suffixes (articulated with loanwords signifying plurality)
  - b) -lar, -ler suffixes (articulated with the nouns following a numeral adjective)
  - c) -lar, -ler suffixes (used to express uncertainty or intensity)
  - d) -lar, -ler suffixes (brought to the end of reduplications and the stereotype words with plural meaning)
  - e) -lar, -ler suffixes (brought to the end of greeting phrases)
  - f) -lik, -lık suffixes
  - g) -ci, -cı suffixes
  - h) -si, sı suffixes
  - i) complementary verb
-

Written Practice of Syntactic Pleonasm

In this practice, the participants were requested to rewrite the words and expressions in a more economical way in Turkish by shortening or making them concise. The categorical framework for the pleonastic used in the syntactic domain, based on the conceptual and analytical quality and the research context, was created as follows:

Table 3

Framework for Syntactic Category Based on the Conceptual Content of the Research Used in Data Analysis

---

Theme 2. Categories Constituting Morphological Pleonasm

- a) the word “geçmişte” (“formerly”) + ... “otururduk” (“used to live”) (the semantic dimension of the word + the meaning in the modal in compound tenses)
- b) the word “eğer” (“if”) + conditional mood “-sa” (semantic dimension of the word + meaning in the mood)
- c) semantic circumlocution with the word “olan”
- d) the word “şimdi” (“now”) + “geliyorum” (“... coming”) (semantic dimension of the word + meaning in the mood)
- e) the verb “ait olmak” (“to belong”)
- f) numeral adjective + the word “tane”

-
- g) unnecessarily used particle "kadar"
  - h) adverb of place “-e doğru” coming after the word with a prepositional suffix
  - i) verbal adjectives such as “yenilecek yemek” (“food to eat”), “gidilecek yol” (“way to walk/go, etc.”)
-

Interviews

In the study, a semi-structured interview form was used which was prepared in accordance with the conceptual framework and aimed to obtain data in this context. During the interview, the researcher both recorded the audio and noted down the answers to the semi-structured forms in the interview forms in summary. While transcribing the audio recording, it was ensured that the content of the interview was revealed more effectively by making use of both the field notes and the interview details that the researcher noted down on the interview forms. In the study, five interview forms were prepared in the context of the conceptual framework prepared by the researcher. After the written application every week, interviews were conducted with the participants. The interviews included questions about how they answered the 10 questions in the written applications, why they gave this answer or whether their ideas would change when they read it again. In this way, the reliability of the data obtained in the written application has been increased. As stated before, it is aimed to obtain information about the answers given in each sub-field in practice. In other words, an interview was held with each participant after the written applications. The interview questions were arranged in such a way as to proceed parallel to the questions in the application.

Observation

In the study, a semi-structured observation form was created by the researcher before starting the observations in order to collect data on the participants' responses and the nature of their answers in the written practice. The observation form is semi-structured. The application and interview are paralleled in terms of making it suitable for descriptive and content analysis. These forms are peer reviewed by 3 specialists in undergraduate and graduate language instruction; two educationalist working in the field. According to the two feedbacks received, necessary changes were made in the observation form and the semi-structured form was prepared in its final form. By also making use of the field notes taken during the written application, the researcher filled the observation forms immediately after interviewing.

Validity and Reliability

Unlike quantitative research, in qualitative research, it is more important how accurately the observation, interview and other data is obtained, rather than how consistent it is. For this reason, the most important element that ensures reliability in qualitative studies is to take detailed records and keep all kinds of data. In this study, data diversification (triangulation) was used as one of the ways to ensure reliability.

In order to provide data diversity, three data collection tools were used: (1) written applications that allow participants to reflect their linguistic extension knowledge in writing, (2) semi-structured interview forms that deal with the answers given immediately after the written application, and (3) observation forms filled by the researcher and detailed field notes to describe the written application.

In addition to data diversification (triangulation), the study was based on data collection over a period of time (several weeks), detailed field notes were taken during the implementation period, expert and colleague opinions were taken for the validity of the

written application document prepared in accordance with the conceptual framework prepared for the study, and finally, audio recording was realized during the interviews.

Findings

The findings in morphological field obtained regarding the first research question of the study are as follows:

Table 4

Findings According to on Participant Responses Related to Morphological Pleonasm in Written Practice

Theme	Categories	Codes	Frequency
Morphological Pleonasm	-lar, -ler suffixes	fakir fukaraya	3
	(articulated with loanwords signifying plurality)	fakirlere	4
		participants' preferences in synonymous uses	4
		-lar, -ler suffixes	kediler
	(articulated with the nouns following a numeral adjective)	kediler	1
	-lar, -ler suffixes (used to express uncertainty or intensity)	karnım	11
	--lar, -ler suffixes (brought to the end of reduplications and the stereotype words with plural meaning)	ıvır zıvır	11
	-lar, -ler suffixes (brought to the end of greeting phrases)	merhaba	10
	-lik, -lık suffixes	gölge	9
		gölgelik	2
	-ci, -cı suffixes	fırıncı	5
		fırın/cı dükkanı.	3
		fırın	3
	-si, sı suffixes	ötekisi berikisi	6
öteki beriki		5	
complementary verb	böyleyim	11	

When Table 4 is examined, it is seen the use of the plural suffix marked at the end of the loanwords constitutes the category with the lowest success specified for having a pleonastic use.

The categories in which pleonastic examples were determined effectively are the plural suffixes which is marked for the nouns after a numeral adjective ($f = 11$), the plural suffix used to express uncertainty or intensity ($f = 11$), the plural suffix for stereotypes with

plural meanings and reduplications (f = 11).), the use of complementaary verb (f= 11), the plural suffix that comes at the end of the greeting expressions (f= 10), the cases where the -lik, -lik suffix causes redundancy or pleonastic use (f= 9), the pleonastic use of the -si, si suffixes (f= 5), it was seen that the plural suffixes coming at the end of the loanwords with plural meaning (f= 3) and -ci, -ci suffixes (f= 3) were marked unnecessary.

According to the research findings, it was observed that each of the categories determined as examples of redundancy or pleonastic in the morphological categories corresponded at least 3 times in the answers given by the participants in the written application and in the interview. It was also determined that the most common pleonastic answers in the morphological field emerged with the unnecessary use of plural suffixes, -lik, -lik suffixes and -ci, -ci suffixes that come from loanwords with plural meaning.

The findings regarding the syntactic domain obtained for the second research question of the study are as follows:

Table 5

Findings According to on Participant Responses Related to Syntactic Pleonasm in Written Practice

Theme	Categories	Codes	Frequency	
Syntactic Pleonasm	the semantic dimension of the word + the meaning in the modal in compound tenses	“geçmişte” + ...	4	
		“otururdük”		
	semantic dimension of the word + meaning in the mood	Accurate detection of the pleonastic use	4	
		“şimdi” (“now”) + “geliyorum” (“... coming”)	5	
	semantic circumlocution with the word “olan”	Eğer sözcüğü + suffix -se, -sa	1	
		Accurate detection of the pleonastic use (eğer)	6	
	“ait olmak”(“to belong”)	Accurate detection of the pleonastic use (şimdi)	3	
		Accurate detection of the pleonastic use	7	
	numeral adjective + the word “tane”	İsmi Ahmet olan	3	
		“olan”	Ahmet olan	2
	particle "kadar"	“ait olmak”(“to belong”)	Bana aittir	3
			Bana ait	3
			Accurate detection of the pleonastic use	3
			Accurate detection of the pleonastic use	7
		Beş tane	5	
		Accurate detection of the pleonastic use	8	

---

particle “doğru”	Accurate detection of the pleonastic use (arkaya)	7
	arkaya doğru	3
	Accurate detection of the pleonastic use	6
verbal adjectives	Accurate detection of the pleonastic use	10

According to the research findings, it was seen that each of the categories determined as pleonastic examples in the syntactic categories was answered at least 3 times in the answers given by the participants except for the syntactic category containing verbal adjectives.

In the data collection tools, again, the most common categories with redundancies in the syntactic field are that the meaning in the word and the meaning in the mood are the same (f= 5), the use of the word “tane” (f= 5), the use of the word “-e doğru” (f= 5), the same meaning in the word and the verb conjugation (f= 4), the use of the verb meaning to belong in Turkish, “ait olmak” (f= 3), the use of the word “olan” (f= 3), the unnecessary use of verbal adjectives (f= 2).

Discussion and Conclusion

The results obtained within the scope of the conceptual framework of the research study show that the most common type of linguistic redundancy in the morphological field occurs with the extra articulation of the plural -lar, -ler suffixes in loanwords, -lik, -lik suffixes and -ci, -ci suffixes. In the study, it was noted that one of the factors causing redundant and pleonastic use was the marking of third person possessive suffixes such as -si, -si at the end of the word. It can be seen that this situation may cause a prolongation in other similar contexts as well as in the participant responses in the study. Thus, “such markers can be combined with the suffix -ki, may cause pleonasm as in the examples of “dünküsü”, “öbürküsü” or “öbürküsünü”, etc.” (Sarı, 2015a).

The plural suffix that comes to the word 'fukara', which has been transferred from Persian to Turkish and has a plural meaning, is among the common uses that cause pleonasm in the morphological dimension. According to the results of the study, although pleonasm in the word could not be determined properly by the three participants, it was also seen that there were participants who preferred to eliminate the pleonastic bit using the synonyms of the word.

It is also among the information obtained that the participants whose mother tongue is Arabic or who speak Arabic and especially Persian can easily detect the redundancy. The fact that the plural suffixes cause morphological redundancy in Turkish words usually occurs when a word of Persian origin acquires a plural meaning diachronically or by adding the suffix -lik, which is a derivational after the suffixes that already have a one.

This situation is observed in the plural suffixes of the word “fukara”, as well as in the inflectional and constructional suffixes. Sarı (2015a) mentions that pleonastic use appearing in the morphological dimension in Turkish have simultaneous as well as diachronic examples. As seen in the findings, the suffixes -lik, -lik, lost their function for the pleonasm they caused and left their place to +lXk in the derivational form. Again, according to Sarı

(2015a), the presence of the +CX morpheme added to the end of the profession names and marking the profession name for the second time, and the plural suffixes following the nouns following the numerical adjectives also cause morphological extension. In the study, it was seen that these data were valid.

Different authors have defined this linguistic phenomenon, which emerged in the affixation, with different expressions in the literature. Gardani (2015, p.537) reports that the phenomenon was first characterized by a few German expressions with close meaning by some German researchers. Linguistic redundancy, as Gardani cited from Glässer, 1954, was named as “Übertreibung der Kongruenz” by Franz Nikolaus Finck; Horn (1939, pp.3-4) named it “Überkennzeichnung”. Gardani, again, states that Eduard Schwyzer (1941) brought it to the present day as “Hypercharacterisierung”, a term meaning “overcharacterization”.

According to the study, the phenomenon is also termed as double marking, exuberant marking, multiple exposure, affix repetition and sometimes blending. He (2015, p. 542) mentions the use of passive suffix, which is an inflectional one in Turkish usage in terms of morphology. In some Turkish recordings, the passive formative -il / -in is used as a suffix with Turkish modal “-ebilmek” (“ability can”), which signifies capacity, following the verb “gitmek” (“to go”). He gives the expression “gid- il-ebil- (in) -ir”. This usage also obviously includes morphologically redundant bit.

It has been observed that the subject has not been studied in applied researches on the basis of linguistic fields in the instruction of Turkish language. However, there are also studies on linguistic redundancy that occur in the axis of affix aggregation (Korkmaz, 2008, p. 82; Karaağaç 2013: 363) and grammaticalization (Can, 2017; Demirci, 2008; Hirik, 2017; Öezen, 2020).

For example; according to Hirik (2017), elements in word formation and phonosemantic metamorphosis processes undergo extensive changes within the scope of grammaticalization. Semantic events may result in a change in the meaning limits of the word. “However, this change does not necessarily require the disappearance of the old morpheme, word, structure, or meaning. Therefore, the old shape/meaning and the new shape/meaning can coexist.”

Studies on topics under the heading of linguistic redundancy and pleonasm are quite limited. Sarı (2015a) and Doğan (2019), who studied the subject in terms of Turkish and dealt with it, put forward two recent studies that attracted attention to the subject with their research on the phenomenon that emerged in the morphological dimension.

In his study, Doğan (2019) deals with the phenomenon, stating that when the suffixes -(X)n-, -(X)l- are placed simultaneously at the end of the action verbs, some usages like aranıl-, başlanıl-, beklenil-, beslenil-, denil-, istenil-, izlenil-, konul-, rastlanıl-, saklanıl-, söylenil-, temizlenil-, yaşanıl-, yenil- turn out to be agglomerated or the morphologically pleonastic.

Our results reveal that linguistic redundancy and pleonastic uses in morphological level are mostly detectable. The most detected examples are pleonastic use of plural suffixes following numeral adjectives, the omitted form of complementary verb articulated to the nouns in daily usage, plural suffixes articulated to the stereotyped expressions and reduplications, plural suffixes used for signifying uncertainty or intensity and plural suffixes articulated to the expressions of greetings. In summary, talking about the instruction of Turkish as a foreign language, it is possible to state that the extra articulation of affixes in the lexeme, which already contains the meaning in the affix added, causes

pleonasm in various ways (both because of inflectional and derivational affixes) in the dimension of morphology.

According to the results of the study, the most common pleonastic types in the written practice and the answers received in the interview in the syntactic field within the conceptual framework of the study, were found in cases where the meaning in a certain word and the meaning in the modal are the same. For example it is visible in cases that emerge with the use of the word “tane” and the word “-e doğru”. It is evident that the meaning in the word and the meaning in the verb conjugation hint the same. This result indicates that the linguistic phenomenon is also effective in terms of morpho-syntactic level of Turkish language.

Again, the cases where the meaning in the word and the verb conjugation or the meaning in the mood encode the exact same concept are examples of syntactic redundancy. For example; according to Sarı (2015a), “The conditional marker -sA already contains the [+if] component in a medium strength. Thus, using both the relevant marker and the lexical element in the same context leads to redundant bits in most cases; because even without the lexical element, the message can encode the relevant meaning in all its aspects.”

(1) The use of the word “eğer” (‘if’) with the conditional mood included in the conceptual framework within the syntactic sub-field of the study; (2) the meaning of the word “geçmişte” (“in the past”); and (3) finally the verb conjugation pointing to the same time, and the use of the word “şimdi” (“now”) and the present tense in the same sentence also cause a syntactic pleonasm. In the verbal and written answers of the participants, it was determined that the types of prolongation that they had the most difficulty in determining the pleonastic uses were the situations where the words “şimdi” and “geçmişte” causes prolongation. It has been determined that the participants do not see these words as prolongation, in other words, redundant and pleonastic because they provide emphasis.

Verbal adjective use included in the syntactic category within the scope of the study also supports this type of pleonasm as an example. It has been determined that this type of prolongation can be detected quite frequently and effectively by the participants in the written practice which includes one on the use of them like “yiyeycek yemek” (“food to eat”).

In the research, it has been observed that most of the participants can effectively determine such uses as indirect or reminding use of structures that have the meaning of 'with' or overlap with this meaning in the relevant categories and in similar meaning marking. In the research again, it was seen that the structures that were included in the relevant categories and that had a similar nature with the word “olan” could also be determined effectively by most of the participants. These are the structures that overlap with the same meaning and are indirect or intended to remind.

It is known that syntactic pleonasm has additional features such as supporting the meaning or guaranteeing the comprehension of the message conveyed, as well as having informational excess and being a communication barrier in this sense.

For example, in the study of Nicolaci-da-Costa and Harris (1983), the view that the excess of syntactic knowledge is a strong aid for children to understand the number of sentences was strongly supported. However, different from the first experiment, in a second one they conducted within the scope of the study, the level of understanding of sentences that convey more items and include more informational load (sentences repeating the same number sign), was compared with that of sentences containing linguistic redundancy. Unlike the first experiment, no significant effect of redundancy on comprehension was found.

Together with these results, it was seen that children's comprehension of the number of sentences and the redundancy containing different syntactic markers contributed to general comprehension, but it was not supported by only the repetition of the same sign. In other words, while the linguistic element that is exposed to once is effective at the point of guaranteeing the meaning; the next time it exhibited a quality that gained a redundant dimension. In the case there are several syntactic elements, the improvement in understanding can result from the fact that having only one element makes the operation quite fragile. It has been seen that a short moment of carelessness causes the meaning of the item to be missed.

In another study, it was seen that the excess and redundancy of syntactic information helps to fill the gaps in information gathering. The work of Nittrouer and Boothroyd (1984) revealed that semantic and syntactic constraints contribute to the possibility of word recognition in sentences. However, as in the studies mentioned above, it can be seen that linguistic redundancy or pleonasm is a preferable linguistic approach in terms of providing only as much economic communication element in the discourse. But it also has aspects that make the discourse difficult to comprehend in terms of analysis for comprehension and perception of discourse in a foreign language.

However, there are also studies supporting that linguistic redundancy and pleonasm has a negative effect on intelligibility in communication in terms of information density. For example; in his study, Jeager (2010) reached results that confirm the Uniform Information Density Hypothesis. According to the Uniform Information Density hypothesis, discourse production is organized in such a way that the speakers tend to encode the message they want to convey by distributing them evenly in their discourse at a rate close to, but not exceeding, the channel capacity. As a result of this, the fact that speakers prefer expressions that avoid fluctuations in knowledge density is a factor that facilitates communication, which can be considered as a factor that also affects learning Turkish as a foreign language. Especially in terms of Turkish instructors, it is important to keep in mind that this point will be effective in the communication of native speakers of Turkish as a foreign language, especially in terms of speaking skills.

The data obtained by analyzing the phenomenon through productive language skills based on interview and observation records show that the participants who learn Turkish as a foreign language have the opinion that there is a difference in usage between the written language and the spoken language. For example, it has been revealed that the use of complementary verbs is mostly used when writing or when speaking, it is not used much in everyday expressions, or it creates a more precise meaning. In terms of teaching Turkish to foreigners, it may be necessary to underline that there is no serious difference between written and spoken language, other than an official style that may arise due to the context, by Turkish teachers during the courses based on speaking skills. It is predicted that it is important for those who learn Turkish as a foreign language to be exposed to examples of academic texts in reading classes for gaining acquaintance with academic language use, especially in advanced levels such as B2 and C1. Considering this information in Turkish as a foreign language teaching kits, some hints can be included to draw attention to the nature of the complementary verb in Turkish, at least in the instructional guidebooks. One of the results that emerged in the morphological dimension is the importance of raising awareness about the use of occupational suffixes such as -cı, -ci, affixes such as -sı, si, and the use of -lik, -lik suffixes at the point of articulation due to synchronicity, especially in vocabulary teaching. For example, since most of the participants did not know the difference between the words "gölge" ("shadow") and "gölgelik" ("shade"), they thought that the word

“gölgelik” was pleonastic by considering the effect of the affix in terms of size. Hence not knowing the linguistic context/structure/function etc. may lead to the opinion on learners of Turkish as a foreign language that some words contain linguistic redundancy in words derived with certain suffixes.

Another remarkable finding, according to the results of the study, is that it is often not noticed that pleonastic uses such as “fırıncı” (“baker”) and “çerçici” (“peddler”) have this kind of redundancy. The fact that the phenomenon of extra marking is also observed in the use of -si, -si suffixes in the research shows that it would be beneficial to underline the examples of incorrect usage by Turkish teachers while teaching vocabulary.

According to the results of the research, again, linguistic redundancy and pleonasm were detected in participants’ answers in all linguistic fields that it has included in the study. From this point of view, it is important to establish the academic infrastructure in systematic and applied ways with detailed studies in terms of various linguistic fields. Also, relations between linguistic fields and features for the linguistic redundancy as a more general concept, in the field of teaching Turkish as a foreign language in addition to teaching Turkish as the mother tongue must be dealt with. Finally, as stated in the conceptual framework of the study, research can also be conducted to discuss grammaticalization and lexicalization, which cause pleonastic uses, in other words redundancy. These two concepts which are often seen as the result of diametrically opposite or the same diachronic processes, and as two different faces, with examples in Turkish.

As stated in the conceptual framework of the study, two of the factors that cause linguistic redundancy and pleonasm have been identified as grammaticalization and lexicalization. Research can be conducted to deal with these two phenomena, which are often considered to be the elements that emerge as the result of diametrically opposite or the same diachronic processes, with examples in Turkish.

Ethical Approval: *This research was carried out with the permission of Sakarya University Ethics Committee with the decision dated 27/01/2020 and numbered 61923333/050.99/.*

Conflict Interest: *This article has no financial conflict of interest with any related institution, organization, person and there is no conflict of interest between the authors.*

Authors Contributions: *The first author carried out the stages of determination of the problem of the study, literature review, data collection and discussion, determination of the research method, data design and analysis. The second author supervised the process, and both authors contributed to the work in the reporting.*

References

- Caballero, G. & Kapatsinski, V. (2015). Perceptual functionality of morphological redundancy in Choguita Rarámuri (Tarahumara). *Language, Cognition and Neuroscience*, 30(9), 1134-1143.
- Can, M. (2017). Dilbilgiselleşme ve edat kavramı. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, (26), 37-67.
- Demirci, K. (2008). Dilbilgiselleşme üzerine bir inceleme. *Bilig*, 45, 131-146.
- Doğan, A. (1998). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: TDK Yayınları.

- Durmuş, M. & Cihangir, S. (2018). Yabancılara Türkçe öğretiminde okuma metinlerinin sadeleştirilmesi: Gazi Üniversitesi Yabancılara Türkçe Öğretim Seti örneği. *International Journal of Language Academy*, 5, 684-694.
- Ellis, R. (1997). *SLA research and language teaching*. New York: Oxford University Press.
- Gardani, F. (2015). *Affix pleonasm. Word-formation: An international handbook of the languages of Europe*. P. O. Müller, I. Ohnheiser, S. Olsen, F. Rainer (Eds.). Göttingen: Walter de Gruyter.
- Jaeger, T. F. (2010). Redundancy and reduction: Speakers manage syntactic information density. *Cognitive psychology*, 61(1), 23-62.
- Haspelmath, M. (1993). The diachronic externalization of inflection. *Linguistics*, 31, 279-309.
- Hirik, E. (2017). Türkiye Türkçesinde eşzamandalık. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi TAED-60*, 203-226.
- Horning, A. (1986). *Teaching writing as a second language*. Carbondale: SIU Press.
- İmer, K., Kocaman, A. & Özsoy, A. S. (2011). *Dilbilim sözlüğü*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- Karaağaç, G. (2013). *Dil bilimi terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Krashen, S. D. (1981). *Second language acquisition and second language learning*. University of Southern California.
- Long, M. H. (1985). Input and second language acquisition theory. S. Gass and C. Maden (Ed.), *Input in Second Language Acquisition*. Rowley, MA.: Newbury House.
- Martinet A. (1955), *Economie des changements Phonétiques*. Traité de Phonologie Diachronique, Bern, Francke.
- Nicolaci-da-Costa, A. & Harris, M. (1983). Redundancy of syntactic information: An aid to young children's comprehension of sentential number. *British Journal of Psychology*, 74(3), 343-352.
- Nittrouer, S. & Boothroyd, A. (1984). Quantifying syntactic and semantic redundancy effects in the recognition of words in sentences. *The Journal of the Acoustical Society of America*, 76(S1), S88-S88.
- Paker, T. (2015). Durum çalışması. Seggie, F. N. Ve Bayyurt, Y. (Ed.). *Nitel araştırma: Yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımları içinde* (ss. 119-134). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Peçenek, D. (2014). İkinci dil edinimi (araştırması) ve yönlendirilen ikinci dil edinimi alanlarına genel bir bakış. *Dil Dergisi*, (164), 5-25.
- Oh, S. Y. (2001). Two types of input modification and EFL reading comprehension: Simplification versus elaboration. *TESOL quarterly*, 35(1), 69-96.
- Öner, M. (2016). Genel Türkçe'de eklenen yardımcı fiiller (gramerleşme üzerine tarihî-karşılaştırmalı bir inceleme). *XI. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı Bildirileri Kitabı*, 26-27.
- Özezen, M. Y. (2020). Türkiye Türkçesinde ara-orta kavramlarının dilbilgiselleşmesi. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 108-135.

Sarı, İ. (2015a). "Dilbilimsel uzatım ve Türkçedeki yaygın örnekleri. *Turkish Studies*, 10(16), 1011-1032.

Sarı, İ. (2015b). *Türkçede ekleme dışı sözcük yapımı ve sözlükselleşme*. (Doktora tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 399559).